

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO 2014-2020 METŲ PLANO PATVIRTINIMO

2013 m. gruodžio 30 d. Nr. T1-229
Druskininkai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55–1049; 2008, Nr. 113–4290; 2010, Nr. 25–1177) 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61–1726; 2002, Nr. 72–3016) 28 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Alytaus regiono plėtros tarybos 2013 m. birželio 12 d. sprendimą Nr. 51/6S-148 „Dėl Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano 2014-2020 metų patvirtinimo“, Druskininkų savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Tvirtinti Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planą (pridedama).

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 13–308; 2000, Nr. 85–2566) nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Ričardas Malinauskas

PATVIRTINTA
Druskininkų savivaldybės tarybos
2013 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T1-229

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO PLANAS 2014-2020 M.

TURINYS

1. ĮVADAS.....	3
2. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA	4
2.1 SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS	4
2.2 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS FINANSAVIMAS	7
2.2.1 Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas	7
2.2.2 Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos	8
2.2.3 Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas	9
2.3 DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS STATISTINIAI IR ATLIEKŲ TVARKYMO DUOMENYS.....	10
2.3.1 Gyventojų skaičius ir būstai	10
2.3.2 Komunalinių atliekų turėtojų (gyventojų ir įmonių) aptarnavimas	11
2.3.3 Susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis.....	11
2.3.4 Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai	12
2.4 ANTRINIŲ ŽALIAVŲ, ĮSKAITANT PAKUOČIŲ ATLIEKAS, SURINKIMAS IR TVARKYMAS.....	14
2.5 BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS.....	16
2.5.1 Biologinių atliekų namudinis kompostavimas	16
2.5.2 Kompostavimas žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse	17
2.6 SPECIFINIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SRAUTŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS	17
2.7 MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS.....	20
2.7.1 Mišrių komunalinių atliekų surinkimas.....	20
2.7.2 Komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai	21
2.7.3 Šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai.....	22
2.7.4 Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai ir jų pajėgumai.....	22
2.8 SENŲ SĄVARTYŲ UŽDARYMAS IR PRIEŽIŪRA PO UŽDARYMO.....	23
2.9 VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS	23
2.10 VALSTYBINIAME STRATEGINIAME ATLIEKŲ TVARKYMO PLANE NUSTATYTŲ UŽDUOČIŲ ĮGYVENDINIMO BŪKLĖ 24	
2.11 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ ANALIZĖ.....	28
3. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR UŽDUOTYS 2014-2020 M. 29	
3.1 VALSTYBINĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOTYS.....	29
3.2 DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	29
4. DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS 2014-2020 M.....	30
5. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO IR TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS 36	
5.1 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO ATEITYJE VERTINIMAS	36
5.2 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS.....	36
5.2.1 Komunalinių atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo ateityje vertinimas	39
5.2.2 Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas.....	40
5.2.3 Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymo ateityje vertinimas	41
5.2.4 Elektros ir elektroninės įrangos bei kitų specifinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas	42
5.2.5 Po pirminio rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas	43
6. PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS 45	
7. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI.....	47
PRIEDAI.....	48

1. Įvadas

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014-2020 m. parengtas pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) ir 2010 m. gruodžio 16 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-1004 patvirtintų *Reikalavimų regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams* (Žin., 2010, Nr. 149-7654) nuostatas.

Komunalinių atliekų tvarkymo planavimo tikslas – nustatyti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. *Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plane 2014-2020 m.* nustatytos priemonės, užtikrinančios *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) ir Alytaus regiono plėtros tarybos 2013 m. sprendimu Nr. patvirtintame *Alytaus regiono atliekų tvarkymo plane 2014-2020 m.* nustatytas užduotis.

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo planą 2014-2020 m. sudaro šios pagrindinės dalys:

1. Esamos komunalinių atliekų tvarkymo būklės apžvalga;
2. Komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, uždaviniai ir užduotys 2014-2020 m.;
3. Komunalinių atliekų srautų susidarymo ir tvarkymo ateityje vertinimas;
4. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planas 2014-2020 m.;
5. Plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui;
6. Plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

Už *Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m.* įgyvendinimą yra atsakinga Druskininkų savivaldybė ir UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras (ARATC). Sprendimus dėl šio plano pakeitimų priima Druskininkų savivaldybės taryba, atsižvelgdama į ARATC ir Druskininkų savivaldybės administracijos siūlymus bei konsultuodamasi su socialiniais ekonominiais partneriais.

Šiam planui, vadovaujantis *Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše* (Žin., 2004, Nr. 130-4650) numatyta tvarka, buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, įskaitant ir visuomenės informavimo procedūras.

2. Esamos komunalinių atliekų tvarkymo būklės apžvalga

2.1 Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas

Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo, rūšiavimo, naudojimo ir šalinimo paslaugas visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams (fiziniais ir juridiniams asmenims). Vadovaujantis *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) nuostatomis, už komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą savo teritorijose yra atsakingos savivaldos institucijos. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą savivaldybės gali pavesti (kaip privalomą užduotį) savivaldybės ar kelių savivaldybių įsteigtai įmonei.

Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra Alytaus komunalinių atliekų tvarkymo regiono (toliau – Alytaus regiono) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalis. Kaip nustatyta *Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) 7 priede, Alytaus regionas apima Alytaus miesto, Alytaus rajono, Birštono, Druskininkų, Lazdijų rajono, Prienų rajono ir Varėnos rajono savivaldybių teritorijas.

Igyvendinant projektą „*Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas*“, 2002 m. vasario 18 d. tarp septynių Alytaus regiono savivaldybių pasirašyta jungtinės veiklos sutartis ir įkurtas ARATC, kurio veikla apibrėžta įmonės įstatuose ir kituose ARATC steigėjų sudarytuose dokumentuose. Pagrindinė įmonei keliama užduotis – įgyvendinti Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemos plėtros projektą. Bendrovė palaipsniui perima iš Alytaus regiono savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos organizatoriaus funkcijas, į kurias įeina savivaldybių ir regiono atliekų tvarkymo planų rengimas, atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų rengimas, atliekų surinkimo, atliekų tvarkymo objektų eksploatacijos paslaugų pirkimo konkursų organizavimas, sutarčių pasirašymas ir jų vykdymo kontrolė, duomenų apie atliekų srautus rinkimas ir registravimas, rinkliavų už atliekų tvarkymą rinkimas. 2007 m. gruodžio 4 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-20 ARATC buvo pavesta nuo 2008 m. sausio 1 d. vykdyti šias funkcijas:

- vykdyti atliekų tvarkymo priežiūrą ir kontrolę Druskininkų savivaldybėje taip, kad būtų įvykdytos valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane numatytos užduotys;
- vadovaujantis Alytaus regiono ir Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo planais, kurti regioninę atliekų tvarkymo infrastruktūrą ir ją eksploatuoti;
- vykdyti Druskininkų savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėtojų duomenų registravimo organizavimą ir tvarkymą;
- vykdyti visuomenės informavimą (švietimą) apie atliekų tvarkymą.

Alytaus regiono plėtros taryba tvirtina *Alytaus regiono atliekų tvarkymo planą*, kurio tikslas – suderinti Alytaus regiono savivaldybių veiksmus, organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius. Pirmas *Alytaus regiono atliekų tvarkymo planas (2008-2017 m.)* buvo patvirtintas 2007 m. lapkričio 30 d. Alytaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. (1.5)-4R-1.

2007 m. rugpjūčio 7 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-116 patvirtinta *Druskininkų savivaldybės teritorijų priežiūros ir tvarkymo bei komunalinių atliekų surinkimo ir pervežimo 2008-2014 m. programa*.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą Druskininkų savivaldybės teritorijoje reglamentuoja 2007 m. rugpjūčio 29 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-151 patvirtintos *Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės*. Komunalinių atliekų turėtojams Druskininkų savivaldybėje teikiamos šios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos:

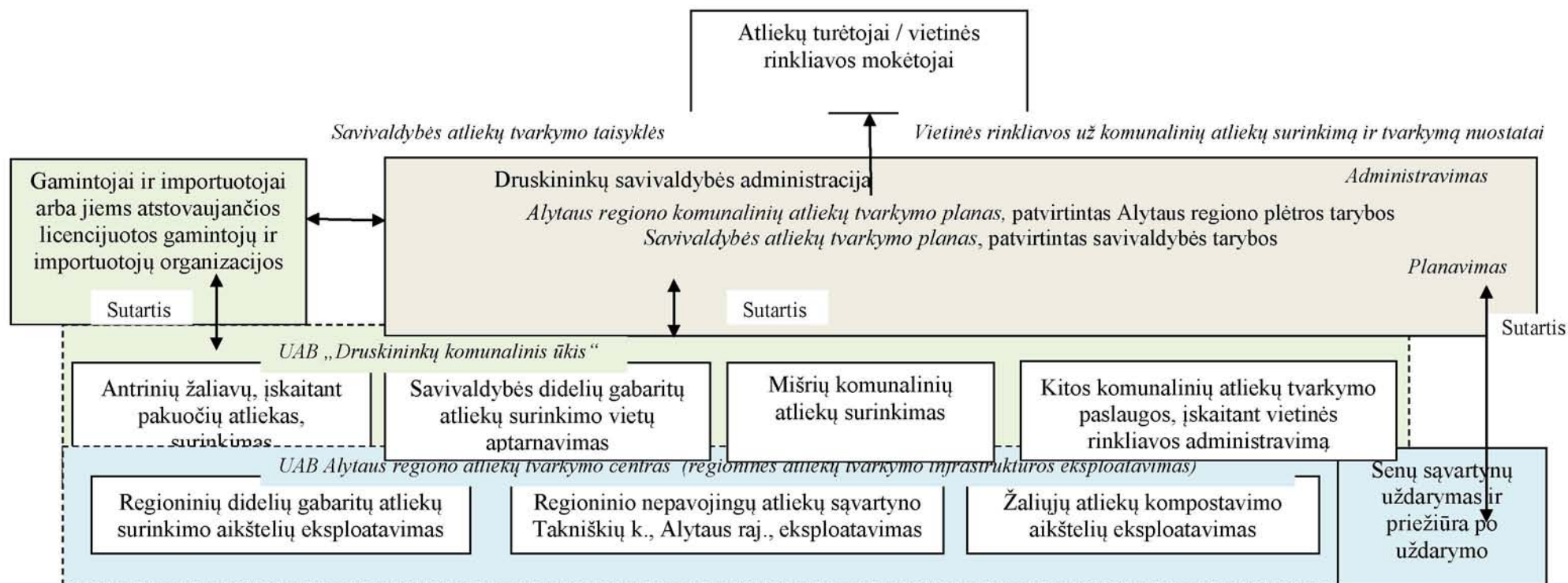
- mišrių komunalinių atliekų tvarkymas;
- antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas;
- žaliųjų atliekų tvarkymas;
- didžiųjų atliekų, įskaitant naudotas padangas ir statybines (smulkaus buities remonto) atliekas, tvarkymas;
- elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas;
- buities pavojingų atliekų tvarkymas.

Atliekas tvarkančių įmonių registro duomenys apie Druskininkų savivaldybės teritorijoje pakuočių ir komunalines (15 ir 20 grupės) atliekas surenkančias, rūšiuojančias, apdorojančias, naudojančias ar šalinančias įmones pateikta šio plano 1 priede.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) nustatyta, kad įmonės, kurios vykdo komunalinių atliekų surinkimą, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, šią veiklą savivaldybės teritorijoje gali vykdyti tik tuo atveju, jeigu yra sudariusios sutartį su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą). Pagal sutartį su Druskininkų savivaldybės administracija ir ARATC mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo paslaugas savivaldybės teritorijoje teikia UAB „Druskininkų komunalinis ūkis“. ARATC taip pat pasirašė sutartį su UAB „Žalvaris“ dėl pavojingų atliekų surinkimo iš gyventojų apvažiavimo būdu.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) taip pat nustatyta, kad Vyriausybės gamintojams ir importuotojams nustatytų alyvų, transporto priemonių, elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ), apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti gali būti diegiamos savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos. Šio plano rengimo metu Druskininkų savivaldybės teritorijoje nebuvo įdiegtų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų surinkimo sistemų.

Esama Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė schema pavaizduota Pav. 1.

Pav. 1. Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė schema.

2.2 Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas

Alytaus regiono ir Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra finansuojama iš šių šaltinių: Europos Sąjungos ir valstybės paramos lėšų, ARATC skolinčių lėšų, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, kitų savivaldybės biudžeto lėšų, kitų lėšų.

2.2.1 Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas

Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, komunalinių atliekų tvarkymo finansavimo sistema turi remtis principu „teršėjas moka“. Šis principas reikalauja, kad atliekų tvarkymo išlaidas apmokėtų atliekų turėtojas ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas (gamintojo atsakomybės principas). Siekiant įgyvendinti šį principą, visose Alytaus regiono savivaldybėse įvesta vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą. Vietinė rinkliava – tai savivaldybės tarybos sprendimu nustatytas privalomasis mokestis, kurį turi mokėti visi komunalinių atliekų turėtojai, besinaudojantys savivaldybės organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema. Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą Druskininkų savivaldybėje įvesta nuo 2008 m. sausio 1 d. Visuotinės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą įgyvendinimas ir atliekų tvarkymo paslaugos teikimas kiekvienam rinkliavos mokėtojui užtikrino, kad visos Druskininkų savivaldybėje susidariusios komunalinės atliekos yra surenkamos ir sutvarkomos aplinkai bei visuomenės sveikatai saugiu būdu.

Pirmieji *Druskininkų savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai* buvo patvirtinti 2007 m. gruodžio 20 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-247 (*pastaba*: vėliau nuostatai buvo keičiami). Vietinę rinkliavą administruoja ir jos išieškojimo funkcijas vykdo ARATC.

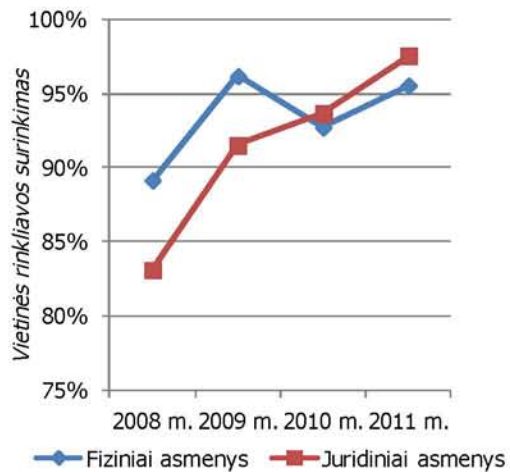
Atliekų turėtojai Druskininkų savivaldybėje už atliekų tvarkymą moka pagal valdomo nekilnojamojo turto dydį, diferencijuojant rinkliavą pagal jo naudojimo paskirtį, kurią gali deklaruoti patys atliekų turėtojai. Vietinės rinkliavos dydis nustatomas litais už 100 m² nekilnojamojo turto plotą. 1 lentelėje pateikta detalesnė informacija apie vietinę rinkliavą apmokestinamus plotus pagal nekilnojamojo turto paskirtį.

1 lentelė. Vietinė rinkliava apmokestinamas nekilnojamo turto plotas Druskininkų savivaldybėje.

Fiziniai asmenys		Juridiniai asmenys		Iš viso		
Gyvenamoji paskirtis (iki 100 m ²)	Kitos paskirtys	Gyvenamoji paskirtis (iki 100 m ²)	Kitos paskirtys	Gyvenamoji paskirtis (iki 100 m ²)	Kitos paskirtys	Iš viso
619 979	13 435	15 341	556 686	635 320	570 121	1 205 441

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą surinkimo iš fizinių ir juridinių asmenų tendencijos nuo vietinės rinkliavos įvedimo pradžios pateiktos Pav. 2. Lėšos komunalinių atliekų tvarkymui naudojamos pagal savivaldybės tarybos patvirtintą specialiąją komunalinių atliekų tvarkymo programą.

Pav. 2. Vietinės rinkliavos surinkimo tendencijos 2008-2011 m.

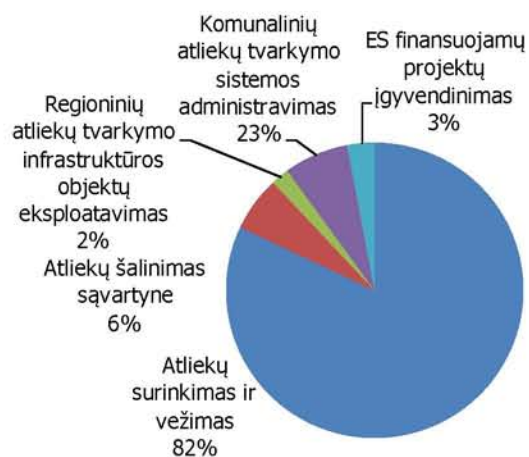
2008 m. balandžio 22 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-118 (su pakeitimais) buvo patvirtintos vietinės rinkliavos lengvatos, o 2008 m. kovo 21 d. tarybos sprendimu Nr. T1-66 patvirtintas *Gyventojų išlaidų, patirtų už komunalinių atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo paslaugas, kompensavimo tvarkos aprašas*.

Įmoka mažinama 100 proc. už nekilnojamojo turto objektą kuriam yra išduotas galiojantis statybos leidimas, netinkamą naudoti/gyventi ar fiziškai sunaikintą nekilnojamojo turto objektą, kai nekilnojamojo turto objektui komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimas I ir IV ketvirčiais yra neįmanomas (už šį laikotarpį).

Savivaldybėje yra sudaryta komisija *Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvatų suteikimo prašymams nagrinėti*. ARATC duomenimis, 2011 m. Druskininkų savivaldybėje buvo pritaikyta lengvatų už 276 tūkst. Lt arba vidutiniškai apie 12,74 Lt vienam gyventojui (apie 80 proc. – juridiniams asmenims). Principas „teršėjas moka“ reikalauja, kad atliekų tvarkymo išlaidas apmokėtų ne tik atliekų turėtojas, bet ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas. Lietuvoje gamintojo atsakomybės principas taikomas pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, baterijų ir akumuliatorių bei kitų apmokestinamųjų gaminių (pvz., naudotų padangų) atliekų tvarkymui. Šių atliekų tvarkymas pagal gamintojo atsakomybės principą turėtų būti dengiamas šių gaminių gamintojų/importuotojų ir neįskaitomas į vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų tvarkymą. Dėl šios priežasties antrinių žaliavų surinkimo sąnaudos Alytaus regione nėra įtrauktos į vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų tvarkymą.

2.2.2 Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos

„Visų sąnaudų padengimo“ principas nustato, kad mokėjimai už komunalinių atliekų tvarkymą turi padengti visas tiesiogines ir netiesiogines atliekų tvarkymo sąnaudas. Taigi vietinės rinkliavos dydžiai turi būti nustatomi tokiu būdu, kad surinktos lėšos dengtų suplanuotas Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, eksploatacijos, plėtros ir administravimo sąnaudas: atliekų tvarkymo sistemos plėtros ir administravimo, vietinės rinkliavos administravimo, atliekų surinkimo ir transportavimo, šalinimo, sąvartyno eksploatavimo, infrastruktūros plėtros, uždarymo, rekultivavimo, priežiūros po uždarymo bei kitas su atliekų tvarkymu susijusias išlaidas. Bendros komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos Alytaus regione 2011 m. sudarė 13,36 mln. Lt, iš kurių 2,2 mln. Lt (16 proc.) sudarė Druskininkų savivaldybės bendros komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos. ARATC skaičiavimais, 2012 m. vidutiniškai vienam namų ūkiui Druskininkų savivaldybėje tenka 132 Lt komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudų per metus. Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų 2011 m. pasiskirstymas pagal veiklas pateiktas 2 lentelėje, o Druskininkų savivaldybės – Pav. 3.

Pav. 3. Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų 2011 m. pasiskirstymas pagal veiklas.

Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos atliekų turėtojams paskirstomos vadovaujantis „solidarumo“ principu. Kadangi Alytaus regiono savivaldybėse atliekų surinkimo ir transportavimo iki regioninių atliekų tvarkymo įrenginių sąnaudos skiriasi, todėl atliekų šalinimo mokestis diferencijuojamas tokiu būdu, kad bendra vienos tonos komunalinių atliekų tvarkymo kaina visose Alytaus regiono savivaldybėse būtų panaši (Druskininkų savivaldybėje – 225 Lt už toną). Druskininkų savivaldybėje už gyvenamosios paskirties būstą mokama vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą – 0,17 Lt už 100 m² nekilnojamojo turto plotą per mėnesį.

2 lentelė. Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudos 2011 m.

Pavadinimas	Suma Lt/metus (su PVM)	% nuo bendros kaštų sumos
Atliekų surinkimas ir transportavimas	9 261 254	69,3 %
Atliekų šalinimas	1 333 450	10 %
Didelių gabaritų ir kompostavimo aikštelių eksploatavimas	565 460	4,2 %
Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra po uždarymo	464 252	3,5 %
Europos Sąjungos finansuojamų projektų įgyvendinimas	244 572	1,8 %
Rinkliavos už atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimas	1 014 136	7,6 %
Sistemos administravimas	475 956	3,6 %
Iš viso:	13 359 080	100 %

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

2.2.3 Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas

Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros kūrimas buvo pradėtas 2001 m. gruodžio 13 d. Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovams pasirašius finansavimo memorandumą dėl *Pasirengimo narystei struktūrinės politikos instrumento (ISPA)* projekto Nr. 2001/LT/16/P/PE/003 „Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ įgyvendinimo. Kitos investicinės priemonės įgyvendinamos, pasinaudojant ES fondų, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis ir ARATC lėšomis. 2008 m. gruodžio 31 d. buvo baigtas vykdyti projektas „Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ (Nr. 2001/LT/16/P/PE/003). Projekto metu sukurta atliekų surinkimo sistema, pastatytas regioninis sąvartynas, 2 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės (iš kurių viena – Druskininkuose), 5 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (iš kurių viena – Druskininkuose), nupirktą reikiama technika, uždarytas senasis Alytaus miesto ir Alytaus rajono Takniškių sąvartynas bei pastatytas regioninis sąvartynas. Projektas įgyvendintas bendradarbiaujant su privataus sektoriaus įmonėmis, kurios atlieka komunalinių atliekų rinkimą, gabenimą, rūšiavimą bei perdirbimo funkcijas ir investuoja į įrangą bei specialiąsias transporto priemones. Bendra projekto vertė – 27 mln. Lt.

Įgyvendinant projektą „Alytaus regiono senų sąvartynų uždarymas“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-01-001) 2009-2010 m. buvo uždaryti ir sutvarkyti 22 sąvartynai Alytaus regione (iš kurių vienas – Balainės sąvartynas). Projekto vertė – 17 mln. Lt. Projektas finansuojamas ES Sanglaudos fondo lėšomis.

Alytaus regioninis sąvartynas įkurtas senojo buvusio Alytaus miesto ir Alytaus rajono Takniškių sąvartyno sklype. Įkuriant regioninį sąvartyną buvo įgyvendintas senojo sąvartyno uždarymo I etapas, o projekto „*Alytaus regiono Takniškių sąvartyno uždarymas*“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-01-007) metu bus įgyvendintas senojo atliekų kaupo uždarymo II etapas ir pilnai užbaigtas Takniškių senojo sąvartyno uždarymas. Planuojama projekto pabaiga – 2013 m. balandžio mėn. Projekto vertė – 9,19 mln. Lt.

Įgyvendinant projektą „*Alytaus regiono šiukšlynų uždarymas, didelių gabaritų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių įrengimas*“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-01-016), planuojama įrengti 5 žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles, praplėsti Takniškėse esančią žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę ir įrengti 5 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles. Šio projekto metu taip pat planuojama uždaryti 71 Alytaus regiono šiukšlyną. Planuojama projekto pabaiga – 2013 m. birželio mėn. Projekto vertė – 23,23 mln. Lt.

2010 m. ARATC pradėjo įgyvendinti projektą „*Alytaus regiono didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas*“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-01-020; projekto vertė – 5,1 mln. Lt). Šiuo projektu iš planuojamų aikštelių, numatoma įrengti 6 didelių gabaritų atliekų aikšteles (iš kurių viena – Leipalingio k.). Numatyta projekto trukmė – iki 2013 m. spalio 28 d.

2010 m. ARATC taip pat pradėjo įgyvendinti projektą „*Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-02-003), kuriam finansavimas buvo patvirtintas 2010 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-1003 pagal priemonės Nr. VP3-3.2-AM-01 veiklą „*Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra, sukuriant biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrą ir (ar) atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumus*“. Alytaus regiono biologiškai skaidžių atliekų galimybių ir alternatyvų studijai buvo pritarta 2010 m. lapkričio 29 d. Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-197. Šio projekto tikslas – išplėsti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, užtikrinant biologiškai skaidžių atliekų tvarkymą. Projekto vertė – 36,51 mln. Lt. Planuojama projekto pabaiga – 2014 m. kovo mėn.

2.3 Druskininkų savivaldybės statistiniai ir atliekų tvarkymo duomenys

2.3.1 Gyventojų skaičius ir būstai

Kaip pateikta 3 lentelėje, vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento skelbiamais gyventojų surašymo duomenimis, bendras gyventojų skaičius Druskininkų savivaldybėje 2011 m. siekė 21,6 tūkst. ir per pastarąjį dešimtmetį sumažėjo 15 proc. (vidutiniškai apie 1 proc. per metus). Druskininkų savivaldybė yra gana urbanizuota, nes apie 77 proc. gyventojų gyvena mieste. Druskininkų savivaldybėje 2011 m. buvo registruoti 404 juridiniai asmenys (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Gyventojų skaičius Druskininkų savivaldybėje gyventojų surašymo metu ir juridinių asmenų skaičius.

Gyventojai 2001 m. surašymo metu	Gyventojai 2011 m. surašymo metu	Gyventojų skaičiaus sumažėjimas per 10 m., proc.	Metinis gyventojų skaičiaus sumažėjimas proc.	Juridinių asmenų skaičius 2011 m.
25440	21663	15%	1%	404

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento 2011 m. gruodžio 2 d. pranešimas spaudai Nr. 18/287 „Išankstiniai 2011 metų gyventojų surašymo rezultatai pagal apskritis ir savivaldybes“.

Lietuvos statistikos departamento duomenys apie Druskininkų savivaldybės teritorijoje esančius būstus individualiuose ir daugiabučiuose namuose 2010 m. pateikti 4 lentelėje.

4 lentelė. Būstai individualiuose ir daugiabučiuose namuose 2010 m. Druskininkų savivaldybėje.

Butai 1-2 butų namuose			Butai daugiabučiuose			Iš viso būstų
Miestas	Kaimas	Iš viso	Miestas	Kaimas	Iš viso	
865	1995	2860	6772	890	7662	10522

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2.3.2 Komunalinių atliekų turėtojų (gyventojų ir įmonių) aptarnavimas

Vadovaujantis 2012 m. ARATC duomenimis, į vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą mokėtojų registrą buvo įtraukta 10 409 fiziniai asmenys ir 402 juridiniai asmenys (iš viso – 10 811 nekilnojamojo turto savininkas).

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatyta atliekų tvarkymo užduotis – užtikrinti visuotinumą principą, teikiant viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą, – Druskininkų savivaldybėje įgyvendinta, nes ši paslauga, įvedus vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, teikiama daugiau kaip 95 proc. savivaldybės asmenų, kuriems savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai, kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimas gyventojams Druskininkų savivaldybėje 2011 m.

Rodiklis	Druskininkų miestas	Leipalingio seniūnija	Vieciūnų seniūnija	Druskininkų savivaldybės teritorijoje
Gyventojų skaičius	13 638	3 930	4 235	21 803
Aptarnaujamų gyventojų skaičius	13 638	3 812	4 193	21 643
Paslaugos įdiegimas gyventojams, %	100 %	97%	99 %	99 %

Šaltinis: Savivaldybės administracija.

6 lentelėje pateikta informacija apie komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų tiekimo gyventojams tendencijas 2006-2011 m. Visuotinės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą įgyvendinimas Druskininkų savivaldybėje užtikrina, kad atliekų tvarkymo paslaugos būtų teikiamos kiekvienam atliekų turėtojui.

6 lentelė. Atliekų surinkimo paslaugos teikimas Druskininkų savivaldybėje 2006-2011 m.

Paslaugos teikimas 2006-12-31	Paslaugos teikimas %, 2006-12-31	Paslaugos teikimas %, 2007-12-31	Paslaugos teikimas %, 2008-12-31	Paslaugos teikimas %, 2009-12-31	Paslaugos teikimas %, 2010-12-31	Paslaugos teikimas %, 2011-12-31
60 %	60 %	63 %	99 %	99 %	99 %	99 %

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

2.3.3 Susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis

ARATC duomenys apie 2011 m. Druskininkų savivaldybėje susidariusių (įskaitant 543 tonas namų ūkiuose sukompostuotų) komunalinių atliekų kiekius ir sudėtį pagal susidarymo šaltinį pateikti 8 lentelėje. Iš viso Druskininkų savivaldybėje susidarė apie 11,3 tūkst. tonų komunalinių atliekų, iš kurių pas gyventojus susidaro apie 64 proc. atliekų (vidutiniškai 334 kg komunalinių atliekų gyventojui arba 688 kg namų ūkiui per metus). ARATC vertinimu, antrinės žaliavos sudaro apie 15 proc. (įskaičiuojant pakuočių atliekas), o biologiškai skaidžios atliekos – apie 45 proc. komunalinių atliekų.

Aplinkos apsaugos agentūros duomenys apie komunalinių atliekų susidarymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje 2009-2010 m. pateikti šio plano 2 priede. Šie duomenys skiriasi nuo 8 lentelėje pateiktų duomenų, nes neįvertina iš komunalinių atliekų srauto surinktų pakuočių atliekų kiekių, namų ūkiuose sukompostuotų atliekų.

2.3.4 Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai

ARATC duomenimis, 2011 m. į Alytaus regiono komunalinių atliekų surinkimo sistemą pateko ir buvo sutvarkyta 10,6 tūkst. tonų Druskininkų savivaldybėje susidariusių komunalinių atliekų, iš jų 9,8 tūkst. tonų atliekų buvo pašalinta sąvartyne (apie 93 proc.), o perdirbta ir panaudota 780 tonos atliekų (apie 8 proc.). Vertinama, kad dar apie 543 tonos biologinių atliekų buvo sukompostuota namų ūkiuose, todėl bendras panaudotų komunalinių atliekų kiekis 2011 m. Druskininkų savivaldybėje sudaro apie 1,3 tūkst. tonų. Detalesnė komunalinių atliekų tvarkymo sistemos analizė pateikta tolimesniuose skyriuose.

7 lentelė. Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų tvarkymas 2011 m.

		Sutvarkyta komunalinių atliekų		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus		ES vidurkis 2009 m.
		tonomis	proc.	Druskininkų s.	Regione	
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	211	2%	9,7	18	118
	<i>T. sk. gyventojų atliekų</i>	118	1%	5,4	4,5	-
2	Sukompostuota aikštelėje	588	6%	27,1	8,8	89
3	Panaudota energijos gamybai	-	-	-	-	101
4	Pašalinta sąvartyne	9 820	92%	453,3	317	191
	<i>T. sk. gyventojų atliekų</i>	5 866	55%	270,8	236	-
5	Iš viso komunalinių atliekų	10 619	100%	490,2	344	499

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

8 lentelė. Druskininkų savivaldybėje 2011 m. susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis pagal susidarymo šaltinį, tonomis.

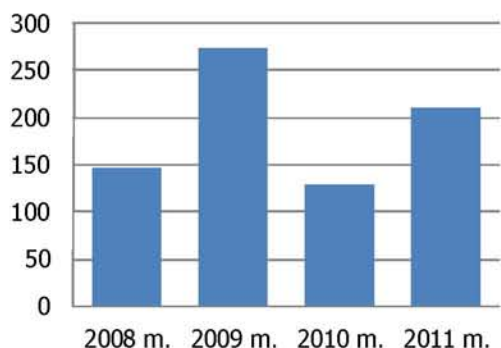
	Susidarymas pas gyventojus			Susidarymas įmonėse			Bendras susidarymas					
	Atskirai surinktos ar sukompostuotos atliekos,	Kiekis mišrių komunalinių atliekų sraute	Iš viso pas gyventojus	Atskirai surinktos atliekos	Kiekis mišrių komunalinių atliekų sraute	Iš viso įmonėse	Atskirai surinktos ar sukompostuotos atliekos	Proc. bendro kiekio	Mišrios komunalinės atliekos	Proc. bendro kiekio	Viso komunalinės atliekos	Komunalinių atliekų sudėtis %
Biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos	1131	2996	4127		186	186	1131	10%	3182	28%	4313	38%
Plastikų atliekos	10	293	304	19	99	118	29	0%	392	3%	421	4%
Popieriaus/kartono atliekos	57	469	526	55	178	233	112	1%	647	6%	759	7%
Stiklo atliekos	70	352	422		40	40	70	1%	392	3%	461	4%
Metalo laužas		117	117		20	20	0	0%	137	1%	137	1%
Naudotos padangos	98	0	98		0	0	98	1%	0	0%	98	1%
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	21	147	168		24	24	21	0%	170	2%	191	2%
Pavojingos atliekos	0,9	117	118		40	40	1	0%	157	1%	158	1%
Kitos atliekos		1374	1374		3369	3369	0	0%	4743	42%	4743	42%
Viso komunalinių atliekų:	1388	5866	7254	74	3954	4028	1462	13%	9820	87%	11282	100%
<i>Viso antrinių žaliavų ir pakuočių</i>	137	1115	1252	74	316	390	211	2%	1431	13%	1642	15%
<i>Viso biologiškai skaidžių atliekų*</i>	1188	3465	4653	55	364	419	1243	11%	3829	34%	5072	45%

*Biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos ir popieriaus/kartono atliekos.

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

2.4 Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, surinkimas ir tvarkymas

Alytaus regiono plėtros 2010-2020 plane pateiktais duomenimis, 2009 m. Alytaus regiono gyventojų dalis, rūšiuojanti atliekas, siekė 38 proc. ARATC apklausos duomenimis, atliekas rūšiuoja tik 6% organizacijų, tarp jų ir savivaldybių administracijos, valstybinės įstaigos.

Pav. 4. Antrinių žaliavų surinkimas Druskininkų savivaldybėje 2008-2011 m.

Informacija apie Druskininkų savivaldybėje 2008-2011 m. surinktus bendrus antrinių žaliavų kiekius pateikta Pav. 4. Daugiausia šių atliekų surinkta iš gyventojų (apie 66 proc.).

Druskininkų savivaldybėje 2011 m. buvo atskirta, surinkta ir perdirbta 112 t popieriaus ir kartono, 29 t plastikų ir 70 t stiklo atliekų. Palyginti su tais kiekiais, kuriuos būtų galima atskirti iš komunalinių atliekų srauto (žr. 8 lentelę), surenkama labai nedaug antrinių žaliavų (vertinama, kad į sąvartyną patenka 1882 tonos antrinių žaliavų).

Kaip nustatyta *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003), visiems komunalinių atliekų turėtojams turi būti užtikrinamos antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo) rūšiavimo galimybės ir priemonės. Plane nustatyta, kad savivaldybės turi parengti ir (ar) patvirtinti antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių išdėstymo schemas ir užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti.

Sprendimas dėl antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių išdėstymo patvirtintas 2009 m. spalio 23 d. Druskininkų savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. V35-655. Antrinėms žaliavoms surinkti Druskininkų savivaldybėje įrengtos 50 antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelės (žr. 9 lentelę). Vykdamas *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatytas uždutis, Druskininkų savivaldybėje gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose turi būti statoma ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę 800 gyventojų. Druskininkų viena konteinerių aikštelė vidutiniškai tenka 401 gyventojų, taigi *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatyta uždutis yra vykdoma, tačiau siekiant užtikrinti patogesnes galimybes rūšiuoti, reikia įrengti papildomai 12 antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių (žr. 9 lentelę).

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane taip pat nustatytas reikalavimas sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos. Deja, Druskininkų sodų bendrijų ir garažų bendrijų teritorijose trūksta įrengtų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių (žr. 9 lentelę).

9 lentelė. Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės Druskininkų savivaldybėje 2012 m. pradžioje.

Seniūnija (miestai, miesteliai, kaimai)	Gyventojų skaičius pagal deklaruotą gyvenamąją vietą	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	Skaičius gyventojų, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	Trūkstamų aikštelių skaičius, vnt.	Sodų bendrųjų skaičius, vnt.	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	Trūkstamų aikštelių skaičius sodų bendrijose, vnt.	Garazų bendrųjų skaičius, vnt.	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garazų bendrijose, vnt.	Trūkstamų aikštelių skaičius garazų bendrijose, vnt.
Druskininkai	13 638	39	350	6	1	0	2	9	1	4
Viečiūnų seniūnija										
Viečiūnų k.	1870	4	467		2	0	1	1	0	0
Grūto k.	188	0		1						
Švendubrės k.	432	0		1						
Neravų k.	1077	1	1077		1	0	1			
Jaskonių k.	388	0		1	3	0	1			
Leipalingio seniūnija										
Leipalingio mst.	1652	6	275		1	0	1			
Gailiūnų k.	429	0		1						
Ricelių k.	193	0		1						
Jovaišių k.	167	0		1						
IŠ VISO:	20 034	50	401	12	8	0	6	10	1	4
Iš viso antrinių žaliavų aikštelių skaičius, vnt.:				50						
Iš viso trūkstamų antrinių žaliavų aikštelių skaičius, vnt.:				12						

Šaltiniai: Savivaldybės administracija.

Druskininkų savivaldybės teritorijoje antrinių žaliavų surinkimui naudojami 49 antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektai. Šiuos konteinerius savivaldybė įsigijo Aplinkos ministerijos administruojamos *Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos* lėšomis. Daugiabučių ir individualių namų gyventojai į konteinerių aikštelėse pastatytus antrinių žaliavų surinkimo konteinerius gali rūšiuoti popierių ir kartoną, plastiko, metalo ir stiklo atliekas. Antrinių žaliavų konteineriai Druskininkų savivaldybėje dažniausiai ištuštinami 2 kartus per mėnesį. Atliekų vežėjai turi ištuštinti konteinerius, gavus pranešimą, kad užpildyta daugiau kaip konteinerių 80% tūrio.

Informacija apie antrinių žaliavų surinkimo konteineriais surinktus atliekų kiekius 2011 m. pateikta 10 lentelėje.

10 lentelė. Druskininkų savivaldybėje naudojami antrinių žaliavų surinkimo konteineriai ir jais surinkti antrinių žaliavų kiekiai 2011 m.

Konteineriai stiklui 1,3 m ³			Konteineriai popieriui ir kartonui 3 m ³			Konteineriai plastikui 5 m ³		
Vnt.	Surinkta per metus, tonomis	1 konteineriu surinkta atliekų, tonomis	Vnt.	Surinkta per metus, tonomis	1 konteineriu surinkta atliekų, tonomis	Vnt.	Surinkta per metus, tonomis	1 konteineriu surinkta atliekų, tonomis
50	59	1,209	50	49	1,006	50	9,7	0,198

Šaltinis: ARATC, 2012 m..

ARATC duomenimis, 2011 m. Druskininkų savivaldybėje iš gyventojų kolektyviniais antrinių žaliavų konteineriais buvo surinkta 118 tonų antrinių žaliavų (stiklo, popieriaus ir kartono, plastikų atliekų), t. y. tik 5,46 kg vienam gyventojui. Toks rodiklis rodo žemą rūšiavimo kolektyviniais antrinių žaliavų konteineriais efektyvumą.

Nuo 2011 m. liepos 19 d. Alytaus mieste (Vidzgirio mikrorajone) UAB „Ekonovus“ ir VšĮ „Žaliasis taškas“ iniciatyva vykdomas antrinių žaliavų surinkimo iš individualių namų surinkimo eksperimentas. 300 namų valdų buvo išdalinti 240 l talpos konteineriai antrinėms žaliavoms surinkti. Eksperimento metu nustatyta, kad vienas gyventojas išrūšiuoja 16-17 kg tinkamų perdirbti antrinių žaliavų (bendras išrūšiuojamų atliekų kiekis – 35 kg gyventojui), t. y. 3 kartais daugiau, negu surenkant kolektyviniais antrinių žaliavų konteineriais. Antrinių žaliavų konteineriai iš eksperimente dalyvaujančių namų ūkių išvežami 1 kartą per mėnesį (kaip ir mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai).

Siekiant užtikrinti antrinių žaliavų rūšiavimo efektyvumą ir surinkimo patogumą gyventojams, 2012 m. *Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos* lėšomis planuojama įsigyti ir individualių namų gyventojams išdalinti 2 100 konteinerių (240 l talpos) antrinėms žaliavoms surinkti. Planuojama, kad šių konteinerių aptarnavimą finansuos gamintojai ir importuotojai, atsakingi už pakuotės atliekų tvarkymo organizavimą.

2.5 Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas yra viena iš svarbiausių komunalinių atliekų tvarkymo uždavinių, nes organinių medžiagų skilimo produktai labai neigiamai veikia aplinką, didina šilumos efektą sukeliančių dujų kiekius ir t. t. Biologiškai skaidžias atliekas sudaro žaliosios, maisto, popieriaus ir kartono bei kitos biologiškai yrančios atliekos. Šiame skyriuje apibūdinamas biologinių atliekų tvarkymas (popieriaus ir kartono atliekų tvarkymas aprašytas 2.4 skyriuje).

2.5.1 Biologinių atliekų namudinis kompostavimas

Remiantis Europoje taikomomis metodikomis, vertinama, kad namų ūkiuose iki 500 m² ploto – sukompostuojamų atliekų gali siekti apie 170 kg/m., namų ūkiams virš 500 m² ploto – apie 250 kg/m. ARATC vertinimu namų ūkiuose kasmet sukompostuojama apie 543 tonos biologinių atliekų (t. y. 190 kg per metus atliekų viename namų ūkyje). Toks kiekis nepatenka į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kas leidžia mažinti nerūšiuotų atliekų kiekius, stabilizuoti įmokos už komunalinių atliekų kiekį kilimą, tausoti aplinką ir visuomenės sveikatą.

Ribotas galimybes kompostuoti turi individualių namų gyventojai mieste (dėl mažų sklypų ir arti esančių pastatų), todėl planuojama, kad 2012 m. du trečdaliai iš jų gaus pramoninius individualius kompostavimo konteinerius. Vertinama, kad per metus viena dėžė sukompostuoja apie 190 kg biologinių atliekų, todėl 790 vnt. kompostavimo dėžių kasmet padeda išvengti apie 150 tonų biologinių atliekų patekimą į sąvartynus. Buitinių atliekų

kompostavimo konteinerių miesto individualių namų gyventojams pirkimas numatytas įgyvendinant projektą „Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra”.

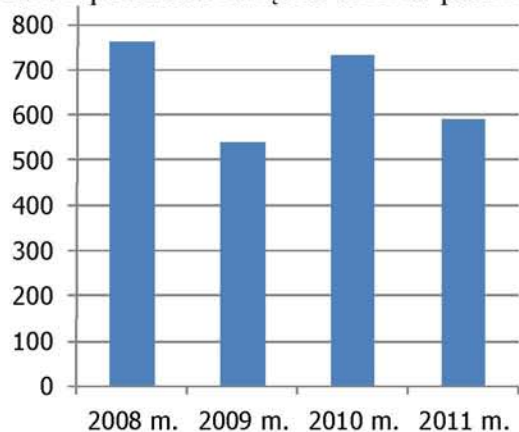
Kaimų ir gyvenviečių gyventojai ribojančių veiksnių beveik neturi ir atliekas gali kompostuoti savos gamybos įrenginiuose arba kartu su žemės ūkio ar gyvulininkystės atliekomis ir mėšlu.

2.5.2 Kompostavimas žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatyta, kad savivaldybės iki 2010 m., atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas.

Druskininkų savivaldybėje susidarančias žaliąsias atliekas gyventojai gali pristatyti į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, esančią Druskininkuose, Gardino g. 100. Į šią aikštelę atliekų turėtojai gali pristatyti medžių šakas, šaknis, lapus, žolės ir kitas kompostui tinkamas sodo ir daržo atliekas. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės metiniai pajėgumai siekia 800 tonų.

ARATC duomenys apie 2008-2011 m. Druskininkų savivaldybėje susidariusias ir sukompostuotas žaliąsias atliekas pateikta Pav. 5.

Pav. 5. Druskininkų savivaldybėje surinktos žaliosios atliekos 2008-2011 m., tonomis.

Pav. 6. Komposto gamyba žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje.

2.6 Specifinių komunalinių atliekų tvarkymo srautų surinkimas ir tvarkymas

Savivaldybės privalo aprūpinti gyventojus šių specifinių buityje susidarančių atliekų atskiro surinkimo priemonėmis:

- pavojingų atliekų;
- elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) atliekų;
- naudotų padangų;
- didelių gabaritų atliekų (statybinių atliekų, baldų ir kt.).

Šias atliekas gyventojai privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų. Specifinių atliekų surinkimas Druskininkų savivaldybėje vykdomas per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles ar savivaldybės lėšomis įrengtas didelių gabaritų surinkimo vietas, tačiau gyventojams siūlomi ir alternatyvūs specifinių atliekų surinkimo būdai, pvz. bent kartą per mėnesį apvažiuojant atliekų turėtojus arba didelių gabaritų konteineriais, statomais seniūnijų centruose. Be to, ARATC pasirašė sutartį su UAB „Žalvaris" dėl pavojingų atliekų surinkimo

iš gyventojų apvažiavimo būdu. Pavoingos ir EEĮ iš gyventojų 2012 m. apvažiavimo būdu bus renkamos 2 kartus per metus.

ARATC duomenimis, 2011 m. Druskininkų savivaldybėje surinkta 1246 tonos didelių gabaritų atliekų ir 98 tonos naudotų padangų.

11 lentelė. Druskininkų savivaldybėje surinktos didelių gabaritų atliekos ir naudotos padangos 2009-2011 m., tonomis.

2009 m.		2010 m.		2011 m.	
Didelių gabaritų atliekos	Naudotos padangos	Didelių gabaritų atliekos	Naudotos padangos	Didelių gabaritų atliekos	Naudotos padangos
490	68	1026	58	1246	98

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

EEĮ atliekas taip pat galima perduoti atliekas įrangos platintojui pagal principą „vienas už vieną“, t. y. atliekų turėtojai, pirkdami naują EEĮ, gali perduoti susidariusias EEĮ atliekas naujos įrangos platintojui prekybos vietoje be papildomo mokesčio tuo atveju, jei atiduodamos EEĮ atliekos yra tos pačios paskirties kaip perkama nauja EEĮ ir jei atiduodamos EEĮ atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos EEĮ kiekį. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2010 m. Druskininkų savivaldybėje buvo surinkta 20,9 tonos EEĮ atliekų (žr. 2 priedą).

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatyta, kad savivaldybės turi užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, EEĮ atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų. Šiuo metu Druskininkų savivaldybėje veikia 1 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, taip pat vyksta statyba dar 1 aikštelės Leipalingio k.

Į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles gyventojai ir smulkios įmonės gali atvežti didžiąsias buitines atliekas, antrines žaliavas, EEĮ atliekas, liuminescencines lempas, buityje susidarančias statybines atliekas, naudotas padangas, akumuliatorius ir baterijas, buitines pavojingas ir žaliąsias atliekas. Atliekos aikštelėse iš gyventojų priimamos nemokamai. Surinktos atliekos saugojamos ir apdorojamos iki jų išvežimo į atliekas tvarkančias įmones.

Pav. 7. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė.

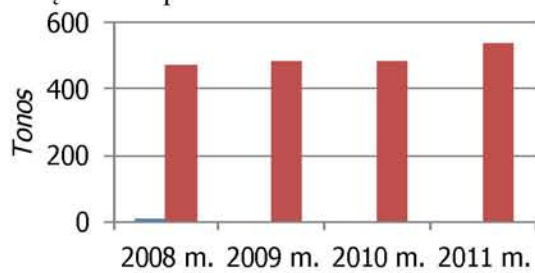
Informacija apie veikiančias ir suplanuotas įrengti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles pateikta 12 lentelėje. Šias aikšteles eksploatuoja ARATC.

12 lentelė. Regioninės didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės.

Eil. Nr.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai	Plotas, m ²	Pajėgumai, t/m	Esama būklė
1.	Gardino g. 100/102, Druskininkai	4643	245	Eksploatuojama
2.	Leipalingio k.	3500	245	Planuojama pradėti eksploatuoti 2013 m.

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

Regioninėje Druskininkų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje 2008-2011 m. surinktų atliekų kiekiai pateikiami Pav. 8.

Pav. 8. Atliekų kiekiai Druskininkų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje 2008-2011 m.

Pav. 9. Buities pavojingų atliekų saugykla.

Druskininkų savivaldybė savo lėšomis dar įsirengusi vietas, kuriose taip pat surenkamos didelių gabaritų atliekos: Švendubrės k., S/B „Dainava“; Neravų k., Grūto k., Viečiūnų sen.; Latežerio k., Viečiūnų sen.; Viečiūnų k., Viečiūnų sen.; Neravų k., Viečiūnų sen.; Jovaišių k., Leipalingio sen.; Stračiūnų k., Leipalingio sen.; Gerdašių k., Leipalingio sen.; Ricielių k., Leipalingio sen. Vilkanastrų k., Leipalingio sen.

Regioninių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių išsidėstymas Druskininkų savivaldybėje pavaizduotas Pav. 10.

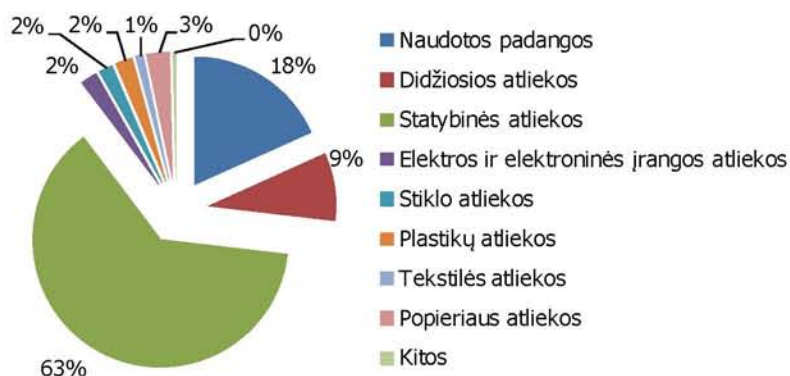

EKSPLIKACIJA

- ▲ eksploatuojama žaliųjų atliekų kompostavimo bei didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė
- ▲ nuo 2014 m. planuojama eksploatuoti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė

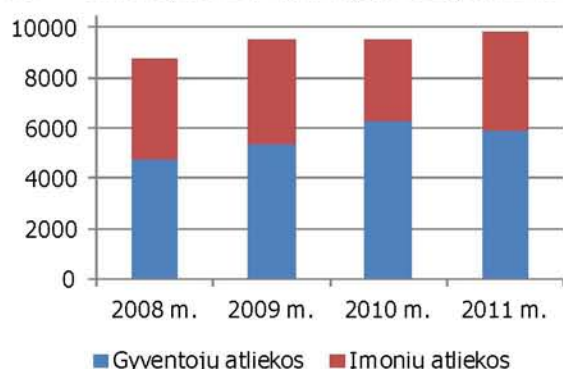
Pav. 10. Regioninės didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė.

Pav. 11 pateikta Druskininkų regioninėje didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje surinktų atliekų sudėtis 2011 m. Didžiausią kiekį aikštelėje priimtų atliekų 2011 m. sudarė statybinės atliekos (338 tonos), naudotos padangos (98 tonos) ir seni baldai (46 tonos).

Pav. 11. Druskininkų regioninėje didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje 2011 m. surinktų atliekų sudėtis.

2.7 Mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas

Pav. 12. Sąvartyne pašalinti Druskininkų savivaldybėje susidariusių mišrių komunalinių atliekų kiekiai 2008-2011 m, tonomis.

Didžioji dalis Druskininkų savivaldybėje susidariusių komunalinių atliekų šalinama sąvartyne (97 proc.). Druskininkų savivaldybėje 2011 m. pašalintų nerūšiuotų komunalinių atliekų kiekis vienam gyventojui sudarė 276 kg/metus. Šį rodiklį įtakoja kolektyvinių sodų naudotojai, todėl mišrių komunalinių atliekų kiekiai yra šiek tiek didesni, negu vidurkis Alytaus regione (236 kg/gyv./m.).

Pav. 12 pateikta ARATC informacija apie sąvartyne pašalintus Druskininkų savivaldybėje susidariusių mišrių komunalinių atliekų kiekius 2008-2011 m.

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, bendras šalinamų mišrių komunalinių atliekų kiekis, įvedus rinkliavą, žymiai išaugo dėl padidėjusio komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo, tikslesnės atliekų apskaitos.

2.7.1 Mišrių komunalinių atliekų surinkimas

13 lentelėje pateikta informacija apie Druskininkų savivaldybėje atliekų turėtojams aptarnauti naudojamus mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius.

13 lentelė. Druskininkų savivaldybėje naudojami mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai.

Konteinerio talpa, m³	Gyventojams, vnt.	Įmonėms, vnt.
0,12	579	298
0,24	2552	384
1,1	112	216
3	18	2
5	31	1
1,3	0	0
Iš viso:	3292	901

Šaltinis: ARATC, 2012 m.

UAB „Druskininkų komunalinis ūkis“ surenka ir išveža surinktas mišrias komunalines atliekas 4 automobilių pagalba. 2010 m. siekiant užtikrinti skaidrų komunalinių atliekų tvarkymo finansavimą ir solidarią kaštų padengimo sistemą, bei suteikti atliekų turėtojams aukštą paslaugų teikimo kokybę operatyvų kylančių ginčų ir skundų nagrinėjimą yra įdiegta

transporto kontrolės ir valdymo sistema „Combo GPRS“. Sistemos dėka ARATC, savivaldybių ir vežėjų atstovai gali realiu laiku turėti visapusišką informaciją apie judėjimo maršrutus, buvimo vietą, važiavimo greitį, darbo laiką ir prastovas bei daugybę kitų parametrų, reikalingų atliekų surinkimo organizavimui ir kontrolei.

14 lentelėje pateikta informacija apie *Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse* nustatytą mišrių komunalinių atliekų surinkimo kontenerių ištuštinimo dažnį. Sudaryti mišrių komunalinių atliekų surinkimo grafikai skelbiami ARATC interneto svetainėje.

14 lentelė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo kontenerių minimalus ištuštinimo dažnis.

Kolektyvinio naudojimo kontenerių skirtų daugiabučių namų gyventojams, aptarnavimo dažnis	Individualiose namų valdose esančių kontenerių aptarnavimo dažnis	Įmonių, įstaigų, organizacijų uždaroje teritorijoje, esančių kontenerių aptarnavimo dažnis
Druskininkuose, Viečiūnų k., Leipalingio mst. – kas antrą dieną (182 kartus per metus); kitose savivaldybės vietovėse – 2 kartus per savaitę (104 kartus per metus).	Druskininkuose, Leipalingio mst., Viečiūnų k., Neravų k., Grūto k., Gailiūnų k. – 1 kartą per savaitę (52 kartus per metus); kitose savivaldybės vietovėse – 1 kartą per dvi savaites (26 kartus per metus).	Atsižvelgiant į tai, kaip aptarnaujami kiti atliekų turėtojai, esantys toje aptarnavimo zonoje, tačiau ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę (ne rečiau kaip 52 kartus per metus)

2.7.2 Komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai

Nuo 2007 m. lapkričio mėn. buvo nutrauktas atliekų šalinimas visuose Alytaus regiono sąvartynuose, kurie neatitinka *Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių* reikalavimų. Surinktos mišrios komunalinės atliekos vežamos į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną, pradėtą eksploatuoti 2007 m. lapkričio 30 d., Takniškių kaime.

Alytaus regioninis sąvartynas įkurtas senojo buvusio Alytaus miesto ir Alytaus rajono Takniškių sąvartyno sklype. Ekonominiu požiūriu regioninio sąvartyno įrengimas esamoje teritorijoje buvo priimtinausias, dėl šių priežasčių: a) sąvartynas yra greta didžiausius atliekų kiekius sukaupiančio Alytaus miesto; b) bemaž regiono geografiniame centre; c) žemės sklypas yra skirtas sąvartynui; d) geras privažiavimas iš visų regiono dalių. Šios aplinkybės mažina bendras atliekų pervežimo išlaidas. Mažesnės pervežimo išlaidos rodo ir mažesnę aplinkos taršą sukeltą atliekų transportavimo metu.

Pav. 13. Alytaus regioninis nepavojingų ir inertinių atliekų sąvartynas.

Pav. 14. Uždarytas senasis Alytaus miesto nepavojingų atliekų sąvartynas.

Sąvartyną eksploatuoja ARATC. Sąvartyno eksploatavimas suskirstytas etapais. Atliekos pilamos pradėdant nuo pietinės naujojo sąvartyno dalies (1 sekcijos), vėliau vidurinėje dalyje (2 sekcija) ir po to tęsiamas 3 sekcijoje, esančioje šiaurinėje sąvartyno dalyje. Užpildžius paskutinę 3 sekciją, sąvartynas turės būti uždarytas.

15 lentelė. Alytaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno projektiniai parametrai.

Sekcija	Kaupo dugno plotas, ha	Projektinė talpa, t	Eksplotacijos trukmė, metai
I	3,4	357 600*	7
II	1,8	390 000	8
III	1,5	164 400	5
Viso	6,7	912 000	20

Šaltinis: ARATC, 2012 m.. Šiuo metu eksploatuojama I sekcija, 2011.12.31 buvo užpildyta 270 675 t.

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos Alytaus regione susidarancios nepavojingos komunalinės atliekos ir nepavojingos gamybinės atliekos iš įmonių, kurių perdirbti nėra techninių galimybių bei pajėgumų.

2.7.3 Šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai

Kaip pateikta 16 lentelėje, šalinamų Druskininkų savivaldybėje susidariusių komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis neviršija *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatyto didžiausio leistino šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio 2010 m. Tikėtina, kad užtikrinus popieriaus ir kartono atliekų atskiro surinkimo plėtrą, skatinant namudinį kompostavimą ir 2013 m. pastačius mechaninio biologinio apdorojimo įrenginį, bus įvykdyta ir 2013 m. užduotis.

16 lentelė. Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduočių vykdymas.

2011 m. pašalintų mišrių komunalinių atliekų kiekis, tonomis			Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis, tonomis	
Mišrių komunalinių atliekų kiekis	Tame tarpe biologiškai skaidžių atliekų kiekis*	Biologiškai skaidžių atliekų dalis, proc.*	2010 m.	2013 m.
9 820	3 829	40%	4 300	2 900

Šaltinis: *ARATC, 2012 m.

2.7.4 Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai ir jų pajėgumai

Siekiant įgyvendinti *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatytas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotis, įgyvendinant ES iš dalies finansuojamą projektą „*Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“, iki 2015 m. rugsėjo planuojama Takniškių kaime, Alytaus raj., šalia Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno, pastatyti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginį, kuriame bus apdorojamos po rūšiavimo likusios mišrios komunalinės atliekos. Planuojami mechaninio apdorojimo įrenginio metiniai pajėgumai sudaro 65 tūkst. tonų atliekų, biologinio apdorojimo įrenginių pajėgumai – 20 tūkst. tonų atliekų.

2013 m. siekiant įgyvendinti *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatytas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotis, po pirminio rūšiavimo likusios mišrios komunalinės atliekos bus rūšiuojamos laikiname mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginyje. Rūšiavimo metu bus atskirta dalis antrinių žaliavų, o po mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) likusios netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos galės būti nukreiptos į atliekų deginimo, išgaunant energiją, įrenginius. Planuojami mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginio metiniai pajėgumai sudaro 20-25 tūkst. tonų atliekų. Šis įrenginys veiks iki to laiko, kai bus pradėtas eksploatuoti regioninis mechaninio biologinio apdorojimo įrenginys.

2.8 Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra po uždarymo

Įkuriant regioninį sąvartyną buvo įgyvendintas senojo Alytaus miesto ir Alytaus rajono Takniškių sąvartyno uždarymo I etapas, suformuojant atliekų lauką su filtrato surinkimo ir nuvedimo sistema bei atliekų kaupą su paviršinių nuotekų nuvedimo sistema. Projekto „*Alytaus regiono Takniškių sąvartyno uždarymas*“ (Nr. VP3-3.2-AM-01-V-01-007) metu bus įgyvendintas senojo atliekų kaupų uždarymo II etapas, uždengiant kaupą dangą su dujų drenažiniu, izoliaciniu, prasisunkusio kritulių vandens filtraciniu, gruntiniu ir augaliniu vejais sluoksniais, įrengiant aptarnavimo kelius ir paviršinių nuotekų surinkimo sistemą, atitinkamai rekonstruojant filtrato ir paviršinių nuotekų nuvedimo sistemas bei rekultivuojant darbo zonos teritoriją. Įgyvendinus senojo atliekų uždarymo II etapą, bus pilnai užbaigtas Takniškių senojo sąvartyno uždarymas. Planuojama projekto pabaiga – 2013 m. balandžio 17 d.

2009-2010 m. Alytaus regione buvo uždaryti ir sutvarkyti 22 sąvartynai. Iš vienuolikos sąvartynų sukauptos atliekos suvežtos į kitus vienuolika, kurie buvo sulyginti ir užpilti gruntu, t. y. juose buvo palaidotos atvežtos atliekos. Uždarius senus sąvartynus, vykdomas 12 sąvartynų monitoringas po uždarymo, tame tarpe Balainės sąvartyno, Švendubrės k., Viečiūnų sen.

Iki 2013 m. birželio 28 d. planuojama uždaryti 71 Alytaus regiono šiukšlyną. Atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno sąvartyno sąlygas numatyta likviduoti 68 šiukšlynus, išvežant atliekas į 3 uždarytus sąvartynus (juos rekonstruojant) bei teritorijos rekultivavimas. Likę trys šiukšlynai bus uždaryti ir sutvarkyti esamose vietose.

2.9 Visuomenės švietimas ir informavimas

ARATC aktyviai skleidžia informaciją apie Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemą, ekologiškus atliekų tvarkymo būdus bei svarbą aplinkos kokybės gerinimui naudodama įvairias visuomenės informavimo priemones. Pavyzdžiui, 2011 m. visų Alytaus regiono savivaldybių mokyklos buvo kviečiamos savarankiškai rengti ekologinio švietimo programas, kuriose turėjo atsispindėti atliekų rūšiavimo, kompostavimo ir tinkamo jų tvarkymo skatinimas ne tik namuose, bet ir mokyklose. Vykdam šį projektą buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp ARATC ir 10 Alytaus regiono mokyklų. Visos aukščiau išvardintos mokyklos gavo paskatinamuosius prizus už iniciatyvą ir puikias idėjas, kurias, ARATC paramos pagalba, galėjo įgyvendinti. Ekologinio švietimo programų metu mokyklos vykdė įvairius renginius, parodas (nuotraukų parodas, mokinių darbų iš antrinių žaliavų), akcijas (švaros diena), konkursus (atliekų rūšiavimo varžybos) ir kt. 2011 m. buvo parengtas ir išleistas informacinis mokomasis leidinys 7 klasių moksleiviams „LANGAS“. Į atliekų tvarkymo centrą pasiklausyti paskaitėlių apie atliekų tvarkymą ir ekskursijos į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną atvyksta mokiniai iš visų Alytaus regiono savivaldybių.

Pav. 15. Moksleivių ekskursijos į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną.

Informacija susijusi su ekologiniu švietimu ir atliekų tvarkymo problemomis buvo skelbiama ne tik visoje Alytaus regiono spaudoje, bet taip pat ir per Alytaus regioninę televiziją bei Alytaus radiją „FM99“. Su gyventojams aktualia informacija atliekų tvarkymo temomis jie nuolat yra supažindinami Alytaus regiono savivaldybių internetiniuose puslapiuose, bei nuolat atnaujinama informacija ARATC internetinėje svetainėje.

ARATC iniciatyva parengti 8 informaciniai elektroniniai biuleteniai (pvz., „Tausok, keiskis, keisk pasaulį“, „Atliekų tvarkymas Alytaus regione“, „Kompostuokime organines atliekas“). Šie biuleteniai Alytaus regiono savivaldybių pagalba buvo patalpinti savivaldybių internetinėse svetainėse ir išplatinti regiono mokykloms bei įmonėms.

2.10 Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimo būklė

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo sistemą galima įvertinti pagal tai, kaip įgyvendinamos *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys. Šis vertinimas pateiktas 17 lentelėje.

17 lentelė. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimo būklės Druskininkų savivaldybėje vertinimas.

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas 2012 m. pab.
1.	84.1 98.1	iki 2009 m. užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą, kokybę ir prieinamumą. Visuotinumą principas laikomas užtikrintu, kai viešojo komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 proc. savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus	Įgyvendinta.
2.	84.2	ne vėliau kaip nuo 2009 m. vidurio nepavojingas atliekas šalinti tik Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančiuose regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose	Įgyvendinta.
3.	84.3.	iki 2011 m. pabaigos uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus	Įgyvendinta.
4.	84.5 98.4	iki 2013 m. paruošti perdirbti ar kitaip naudoti ne mažiau kaip 50 proc. komunalinių atliekų; užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 proc. susidariusių savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų per metus. Kitos susidariusios komunalinės atliekos turi būti perdirbtos ar kitaip panaudotos	2013 m. užduotis. Planuojama įgyvendinti plečiant pirminį rūšiavimą ir pradėjus sąvartyne eksploatuoti laikinąjį mechaninio apdorojimo įrenginį (rūšiavimo liniją).
5.	84.6 98.5.	ne vėliau kaip nuo 2013 m. sąvartynuose šalinti tik apdorotas, t. y. išrūšiuotas likusias, netinkamas perdirbti ar kitaip naudoti, atliekas	2013 m. užduotis.

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas 2012 m. pab.
6.	98.2	Parengti ir (ar) patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas ir užtikrinti, kad iki 2008 m. būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiuos minimalius reikalavimus: - gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; - gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; - atskirai rinkti antrines žaliavas (esančias komunalinėse atliekose) iš įmonių, įstaigų ir organizacijų į specialius konteinerius ir (arba) naudojant kitas surinkimo priemones; Pastatyti specialius konteinerius, skirtus antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, taip pat laikinuosius specialius konteinerius viešųjų renginių metu. Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Jeigu nėra techninių galimybių pastatyti specialių konteinerių arba jų naudojimas ekonomiškai netikslingas, taikyti kitas antrinių žaliavų surinkimo priemones ir būdus (pvz., antrinių žaliavų surinkimas specialiais maišais, antrinių žaliavų turėtojų apvažiavimas ar kita).	Įgyvendinta, išskyrus aikšteles sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose.
7.	98.3	iki 2009 m. užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų, taip pat šios atliekos surenkamos ir kitokiais būdais (pvz., apvažiuojant turėtojus). Gyventojams atstumas iki tokių aikštelių turėtų būti ne daugiau kaip 10 kilometrų.	Įgyvendinta.
8.	97.	Siekdamos gerinti tam tikrų atliekų srautų surinkimą ir mažinti komunalinių atliekų tvarkymo savivaldybių valdomose sistemose išlaidas, savivaldybės turi glaudžiai bendradarbiauti su gamintojais ir importuotojais (arba jiems atstovaujančiomis licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis), kurie pagal gamintojo atsakomybės principą turi organizuoti ir (ar) finansuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, kad būtų įvykdytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotys.	Tiesioginis bendradarbiavimas su gamintojais ir importuotojais planuojamas nuo 2013 m., kaip numatyta Atliekų tvarkymo įstatyme.

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas 2012 m. pab.
9.	101. 102. 4 priedas	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas turi užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos, susidariusios Druskininkų savivaldybės teritorijoje, sudarytų ne daugiau kaip 4 300 tonų 2010 m. ir 2 900 tonų 2013 m.	2010 m. užduotis – įgyvendinta. 2013 m. užduotį planuojama įgyvendinti pradėjus sąvartyne eksploatuoti laikinąjį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį, o atskirtas biologines atliekas kompostuojant.
10.	103. /104.3. 104.1. 106.2.2.	Atskirai surinktos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos turi būti perdirbamos arba kitaip naudojamos. „Žaliosios atliekos“, t. y. sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos, turi būti surenkamos ir apdorojamos kompostavimo įrenginiuose. Turi būti skatinamas ir individualus „žaliųjų atliekų“ kompostavimas. Savivaldybės iki 2010 m., atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas	Įgyvendinta.
11.	104.2. 107.	Savivaldybės, atsižvelgdamos į kiekvieno regiono specifiką ir regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo taip organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad iki 2010 m. būtų įdiegtas mechaninis biologinis apdorojimas arba atskiras komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimas ir šių atliekų apdorojimas.	Įgyvendinta (veikia žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė).

2.11 Komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė

Žemiau pateikta Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė.

Stiprybės
Gyventojų apklausos duomenimis, atliekas rūšiuoja apie du trečdaliai gyventojų ir tik 15% respondentų norėtų ekonominio skatinimo.
Visuotinės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą įgyvendinimas ir atliekų tvarkymo paslaugos teikimas kiekvienam rinkliavos mokėtojų užtikrino, kad visos susidariusios komunalinės atliekos yra surenkamos ir sutvarkomos (paslauga teikiama 99 proc. gyventojų).
Visos mišrios komunalinės atliekos šalinamos ES aplinkosauginius reikalavimus atitinkančiame regioniniame nepavojingų atliekų Takniškių sąvartyne; sąvartynuose išsiskiriančios dujos bus panaudotos šilumos ir elektros gamybai, tokiu būdu mažinant šalinimo neigiamą poveikį aplinkai.
Sukurta <i>Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano</i> reikalavimus atitinkantis antrinių žaliavų surinkimo aikštelių tinklas (išskyrus aikšteles sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose).
Komunalinės atliekos pradamos rinkti atskirais srautais, pvz., žaliosios, didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekos.
Vidutinis vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą mokėtojų mokumas 2011 m. siekė 96 proc.
Pradėtas įgyvendinti ES finansuojamas projektas biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrai Alytaus regione sukurti; įrenginėjamos papildomos didelių gabaritų surinkimo aikštelės.
Silpnybės
Didžioji dalis komunalinių atliekų (apie 93 proc. nuo susidarančių) patenka į sąvartyną.
Nevykdomos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys.
Antrinių žaliavų rūšiavimas kolektyviniais kontaineriais neefektyvus.
Esama vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nustatymo tvarka neskatina atliekų turėtojų mažinti komunalinių atliekų susidarymo ir daugiau atliekų rūšiuoti.
Gamybos procesuose susidarančios atliekos dažnai patenka į mišrių komunalinių atliekų srautą ir tai didina bendrus komunalinių atliekų kiekius.
Praktiškai atskirai nerenkamos buities pavojingos atliekos, kurios turi didžiausią neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai.
Galimybės
ES finansinė parama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrai: didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrai.
Vadovaujantis nuo 2013 m. įsigaliojančiomis <i>Pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo</i> ir <i>Atliekų tvarkymo įstatymo</i> nuostatomis, bus pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymo, todėl gali išaugti antrinių žaliavų atskiros surinkimo ir perdirbimo apimtys.
Grėsmės
Visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas nebus pakankamas ir rūšiuotų atliekų kiekiai augs nepakankamai, kad būtų užtikrintos komunalinių atliekų naudojimo užduotys.
Nebus laiku pastatytas mechaninio biologinio apdorojimo įrenginys ir pasinaudota ES finansine parama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrai.
Nebus laiku įvykdytos biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo užduotys ir reikės mokėti valstybinį mokestį už atliekų šalinimą sąvartyne bei didinti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą dydį.

3. Komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, Uždaviniai IR užduotys 2014-2020 m.

Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2020 m. nustatyti vadovaujantis *Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003). Plėtojant Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama įgyvendinti nustatytus atliekų tvarkymo prioritetus:

- I. Atliekų prevenciją;
- II. Paruošimą pakartotiniam naudojimui;
- III. Atliekų perdirbimą;
- IV. Kitokį atliekų naudojimą;
- V. Atliekų šalinimą.

Laikantis nustatytųjų prioritetų, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, turi būti paruošiamos pakartotiniam naudojimui, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

3.1 Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys

Vadovaujantis *Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003), 2014-2020 m. laikotarpiui nustatomos tokios Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys:

1. Perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 50 proc. komunalinių atliekų;
2. Užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 proc. Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų per metus. Kitos susidariusios komunalinės atliekos turi būti perdirbtos ar kitaip panaudotos;
3. Užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos, neviršytų didžiausių leistinų šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekių;
  - 2014-2019 m. – 2 900 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų;
  - 2020 m. – 2 000 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų.
4. Iki 2015 m. užtikrinti atskirų surinkimo sistemų sukūrimą (bent popieriaus ir kartono, metalo, plastiko ir stiklo) ir veiksmingą komunalinių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą – taikyti diferencijuotas įmokas už nerūšiuotų komunalinių atliekų ir išrūšiuotų antrinių žaliavų (bent tokių kaip popierius ir kartonas, metalas, plastikas ir stiklas) surinkimą ir tvarkymą;
5. Iki 2020 m. paruošti pakartotinai naudoti ir perdirbti mažiausiai 50 proc. (vertinant atliekų kiekį) bent tokių komunalinių atliekų (įskaitant pakuočių atliekas) kaip popierius ir kartonas, metalas, plastikas ir stiklas ir kitos kilmės atliekų, jei šie atliekų srautai panašūs į namų ūkių atliekas.

3.2 Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo Druskininkų savivaldybėje tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (įperkama) ir atitiktų aplinkos apsaugos, techninius-ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

Vadovaujantis atliekų tvarkymo prioritetais ir siekiant įgyvendinti Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, nustatomi šie **Druskininkų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2020 m.**:

1 tikslas. Skatinti atliekų prevenciją, užtikrinant, kad Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėtų arba bent jau išliktų stabilus ekonominio augimo sąlygomis.

Atliekų prevencijos tikslas – vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai.

1.1. uždavinys. Šviesti ir informuoti visuomenę atliekų prevencijos srityje.

1.2. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis.

1.3. uždavinys. Skatinti atliekų prevencijos veiklą ir paruošimo pakartotiniam naudojimui tinklus.

2 tikslas. Skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtį.

Atliekų perdirbimo tikslas – naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti ir taip mažinti gamtinių ir kitų išteklių naudojimą. Atliekų naudojimas, įskaitant atliekų deginimą išgaunant energiją, taip pat prisideda prie šio tikslo ir mažina sąvartyne šalinamų atliekų kiekius.

2.1. uždavinys. Plėsti antrinių žaliavų (įskaitant pakuočių atliekas) atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį.

2.2. uždavinys. Plėsti kitų perdirbimui (įskaitant kompostavimą) tinkamų atliekų atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį.

2.3. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus rūšiuoti komunalines atliekas.

2.4. uždavinys. Naudoti atliekų energetinius išteklius.

3 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą.

3.1. uždavinys. Užtikrinti, kad į mišrių komunalinių atliekų srautą patektų kuo mažiau pavojingų atliekų.

3.2. uždavinys. Aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu eksploatuoti regioninę komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą.

3.3. uždavinys. Stiprinti ARATC ir savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus.

4. Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planas 2014-2020 m.

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 metų įgyvendinimo priemonės, skatinančios atliekų prevenciją, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, kitokią naudojimą ir saugų atliekų šalinimą, pateiktos 18 lentelėje. Šiame priemonių plane numatytas ir komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų prognozuojamas investicijų poreikis bei finansavimo šaltiniai.

18 lentelė. Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo 2014-2020 m. priemonės.

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų**
1 tikslas. Skatinti atliekų prevenciją, užtikrinant, kad Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėtų arba bent jau išliktų stabilus ekonominio augimo sąlygomis.				2 027 (iš jų investicinės – 42)*
1.1. uždavinys. Šviesti ir informuoti visuomenę atliekų prevencijos srityje				191
1.1.1. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemonės atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje (pvz., leidinius, straipsnius, laidas ir pan.)	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų, kitos lėšos	137
1.1.2. Remti visuomenės švietimo ir informavimo projektus atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje	DSA	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas	54
1.2. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis				207
1.2.1. Parengti ir platinti atliekų turėtojams kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijas	DSA, ARATC	2014 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	27
1.2.2. Įgyvendinti biologinių atliekų rūšiavimo ir kompostavimo namų ūkio sąlygomis kontrolės sistemą per kontrolės tarnybą	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	180
1.3. uždavinys. Skatinti atliekų prevencijos veiklą ir paruošimo pakartotiniam naudojimui tinklus				1 629 (iš jų investicinės – 42)*
1.3.1. Viešinti informaciją apie savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos taisyklas, įrankių ir įrangos nuomos punktus, pakartotinio naudojimo centrus	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	10
1.3.2. Remti savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos taisyklas, įrankių ir įrangos nuomos punktus, pakartotinio naudojimo centrus	DSA	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	25
1.3.3. Organizuoti pakartotiniam naudojimui tinkamų produktų (baldų, tekstilės, elektros ir elektroninės įrangos, t. t.) priėmimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	22
1.3.4. Organizuoti atskirą pakartotiniam naudojimui tinkamų drabužių surinkimą specialiais konteneriais, bendradarbiaujant su labdaros organizacijomis	DSA, ARATC, labdaros organizacijos	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	42*
1.3.5. Pasirengti valstybinio mokesčio už atliekų šalinimą sąvartyne įvedimui	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	1 530
2 tikslas. Skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir				19 661 (iš jų investicinės

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų**
naudojimo apimtis				– 12 132)*
2.1. uždavinys. Plėsti antrinių žaliavų (įskaitant pakuočių atliekas) atskiuro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį				5 004 (iš jų investicinės – 1 278)*
2.1.1. Aprūpinti individualius namus konteineriais pakuočių atliekomis rūšiuoti, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	1 080*
2.1.2. Įrengti antrinių žaliavų surinkimo kolektyviniais konteineriais aikšteles, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	198*
2.1.3. Organizuoti atskirą pakuočių atliekų surinkimą kolektyviniais konteineriais iš daugiabučių namų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	432
2.1.4. Organizuoti atskirą pakuočių atliekų surinkimą iš individualių namų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	2 880
2.1.5. Organizuoti atskirą pakuočių atliekų surinkimą iš juridinių asmenų	Gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	414
2.2. uždavinys. Plėsti kitų perdirbimui (įskaitant kompostavimą) tinkamų atliekų atskiuro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį				6 996 (iš jų investicinės – 5 670)*
2.2.1. Organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą apvažiavimo būdu ir priėmimą didelių gabaritų atliekų priėmimo aikštelėse, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	127
2.2.2. Organizuoti atskirą naudotų padangų ir kitų apmokestinamų gaminių surinkimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	DSA, ARATC, gamintojai ir importuotojai	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	190
2.2.3. Nustatyti žaliųjų atliekų priėmimo žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse kainodarą, skatinančią kompostuoti kuo daugiau žaliųjų atliekų	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	360
2.2.4. Organizuoti atskirą perdirbimui tinkamų atliekų surinkimą	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės	317

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų**
didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse			rinkliavos lėšos)	
2.2.5. Vykdyti atskirą perdirbimui tinkamų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu	ARATC, atliekų vežėjai	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	173
2.2.6. Įrengti demonstracinį uždara atliekų rūšiavimo centrą prie daugiabučių namų Alytaus mieste ir, priklausomai nuo rezultatų, įrengti tokius centrus visuose Alytaus regiono miestuose (įskaitant Druskininkus)	DSA, ARATC	2014 m. 2016-2020 m.	ES parama, valstybės parama, savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	5 670*
2.2.7. Parengti kompleksinio atliekų rūšiavimo (daugiasekciniais konteneriais) iš individualių namų valdų galimybių studiją	ARATC	2014 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	12
2.2.8. Organizuoti miesteliuose susidarančių žaliųjų atliekų kompostavimą kartu su žemės ūkio atliekomis pas vietos ūkininkus	DSA, ARATC	2018-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	36
2.2.9. Organizuoti žaliųjų atliekų surinkimą kapinėse ir kolektyviniuose soduose	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	90
2.2.10. Remti visuomenės švietimo, informavimo ir kitus projektus atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje	DSA	2014-2020 m.	ES parama, valstybės parama, savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	22
2.3. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus rūšiuoti komunalines atliekas				1 061 (iš jų investicinės – 384)*
2.3.1. Nustatyti diferencijuotas įmokas už komunalinių atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į Vyriausybės nutarimu patvirtintą metodiką	Druskininkų savivaldybės taryba	2015 m.	-	-
2.3.2. Įdiegti ir taikyti įrangą (įskaitant ir programinę) kontenerių ištuštinimo identifikavimui ir atliekų turėtojų apmokestinimui	ARATC, atliekų vežėjai	2015-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	845 (iš jų investicinės – 384)*
2.3.3. Įgyvendinti antrinių žaliavų rūšiavimo kontrolės sistemą per kontrolės tarnybą	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	180
2.3.4. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	36
2.4. uždavinys. Naudoti komunalinių atliekų energetinius išteklius				6 600 (iš jų investicinės – 4 800)*
2.4.1. Organizuoti po pirminio rūšiavimo likusių komunalinių	ARATC	2014-2015 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės	72

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų**
atliekų rūšiavimą laikinuose mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginiuose			rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	
2.4.2. Sukurti regioninę mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) infrastruktūrą netinkamų perdirbti ir turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų atskyrimui	ARATC	2015 m.	ES parama, kitos lėšos	2 160* (bendros investicijos – 18 000)
2.4.3. Organizuoti po mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) likusių, netinkamų perdirbti ir turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų naudojimą energijai gauti	ARATC arba privatus operatorius	2014-2020 m.	-	1 728* (bendros investicijos – 14 400)
2.4.4. Sukurti regioninę po mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) likusių biologinio apdorojimo, išgaunant energiją, infrastruktūrą (anaerobinio apdorojimo įrenginius)	ARATC	2015 m.	ES parama, kitos lėšos	2 640* (bendros investicijos – 22 000)
3 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą				12 343
3.1. uždavinys. Užtikrinti, kad į mišrių komunalinių atliekų srautą patektų kuo mažiau pavojingų atliekų				477
3.1.1. Organizuoti atskirą buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu ir per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	288
3.1.2. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones dėl buityje susidarančių pavojingų atliekų žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai, tvarkymo galimybes	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	9
3.1.3. Įgyvendinti pavojingų atliekų rūšiavimo kontrolės sistemą per kontrolės tarnybą	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir importuotojų lėšos	180
3.2. uždavinys. Aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu eksploatuoti regioninę komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą				11 795
3.2.1. Organizuoti mišrių komunalinių atliekų surinkimą	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	6 840
3.2.2. Eksploatuoti Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną, kaupiti lėšas jo uždarymui	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	1 080
3.2.3. Vykdyti uždarytų sąvartynų priežiūrą po uždarymo	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	144
3.2.4. Eksploatuoti regionines didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles Gardino g. 100, Druskininkuose, ir Leipalingio k.	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), gamintojų ir	461

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų**
			importuotojų lėšos	
3.2.5. Eksploatuoti regioninę žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę Gardino g. 100, Druskininkuose	ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	630
3.2.6. Eksploatuoti regioninius biologinio apdorojimo įrenginius Takniškių k., Alytaus raj.	ARATC arba privatus operatorius	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	1 320
3.2.7. Eksploatuoti regioninius mechaninio apdorojimo įrenginius Takniškių k., Alytaus raj.	ARATC arba privatus operatorius	2015-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos)	1 320
3.2.8. Eksploatuoti antrinių žaliavų rūšiavimo liniją Druskininkuose	Privatus operatorius	2014-2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos	-
3.3. uždavinys. Stiprinti ARATC ir savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus				72
3.3.1. Dalyvauti konferencijose, seminaruose ar mokymuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika, organizuoti pažintines išvykas į kitų regionų ar šalių atliekų tvarkymo įrenginius	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	36
3.3.2. Dalyvauti tarptautiniuose projektuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika	DSA, ARATC	2014-2020 m.	Savivaldybės biudžetas (vietinės rinkliavos lėšos), kitos lėšos	36
Iš viso:				33 960 (iš jų investicinės – 12 174)*

DSA – Druskininkų savivaldybės administracija; ARATC – UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras. *Preliminarus investicijų poreikis.

**Pastaba: Preliminarus Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo priemonių įgyvendinimo lėšų poreikis nustatytas padalinant preliminarų Alytaus regiono lėšų poreikį visoms savivaldybėms proporcingai pagal gyventojų skaičių (ARATC akcijų skaičių).

2014-2020 metų vykdymo laikotarpiu Alytaus regione bus baigta kurti ir pradėta eksploatuoti jau suplanuota regioninė komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra – regioninis mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginys. Taip pat Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidariusioms atliekoms tvarkyti bus eksploatuojamos 2 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, kompostavimo aikštelė, Alytaus regioninis atliekų sąvartynas, vykdoma uždarytų sąvartynų priežiūra.

Pagrindinis dėmesys šiuo planavimo laikotarpiu bus skiriamas atliekų prevencijos, paruošimo pakartotiniam naudojimui bei perdirbimo skatinimui. Šių tikslų bus siekiama ne tik įgyvendinant technines priemones (pvz., sudarant geresnes atliekų rūšiavimo sąlygas), bet ir stiprinant atliekų tvarkymo reikalavimų įgyvendinimo kontrolę bei šviečiant ir informuojant visuomenę.

5 skyriuje pateiktas detalesnis Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 metų įgyvendinimo priemonių aprašymas.

5. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO IR TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS

5.1 Komunalinių atliekų srautų susidarymo ateityje vertinimas

Susidarančių komunalinių atliekų kiekis ateityje priklausys nuo gyventojų skaičiaus kitimo, ekonominio augimo ir vartojimo pokyčių. Atsižvelgiant į Lietuvos statistikos departamento duomenis, galima tikėtis, kad bendras gyventojų skaičius Druskininkų savivaldybėje ir toliau gali mažėti (vid. apie 1 proc. per metus). Vadovaujantis 2012 m. balandžio mėn. Finansų ministerijos skelbiamais Lietuvos ekonominių rodiklių projekcijos duomenimis, numatomas 2013 m. 3,7 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP, grandine susietos apimties) augimas (atitinkamai 2014 m. – 3,4 proc., 2015 m. – 4,3 proc. augimas). Atsižvelgus į šiuos veiksnius bei numatytas Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo 2014-2020 m. atliekų prevencijos priemones, daroma prielaida, kad bendras pas gyventojus susidarantis komunalinių atliekų kiekis Druskininkų savivaldybėje išliktų toks pats (apie 7,3 tūkst. tonų), o įmonėse susidarytų apie 1 tūkst. tonų komunalinių atliekų (t. y. apie 3 tūkst. tonų mažiau), nes šiuo metu atliekų apskaitoje komunalinėms atliekoms priskiriama dalis nekomunalinių įmonių atliekų (pvz., statybinės ar gamybinės atliekos).

19 lentelėje pateiktas komunalinių atliekų susidarymo Druskininkų savivaldybėje vertinimas 2020 m. pagal susidarymo šaltinius. Vertinant komunalinių atliekų sudėtį buvo daroma prielaida, kad šių atliekų sudėtis planavimo laikotarpiu nesikeis.

5.2 Komunalinių atliekų srautų tvarkymo ateityje vertinimas

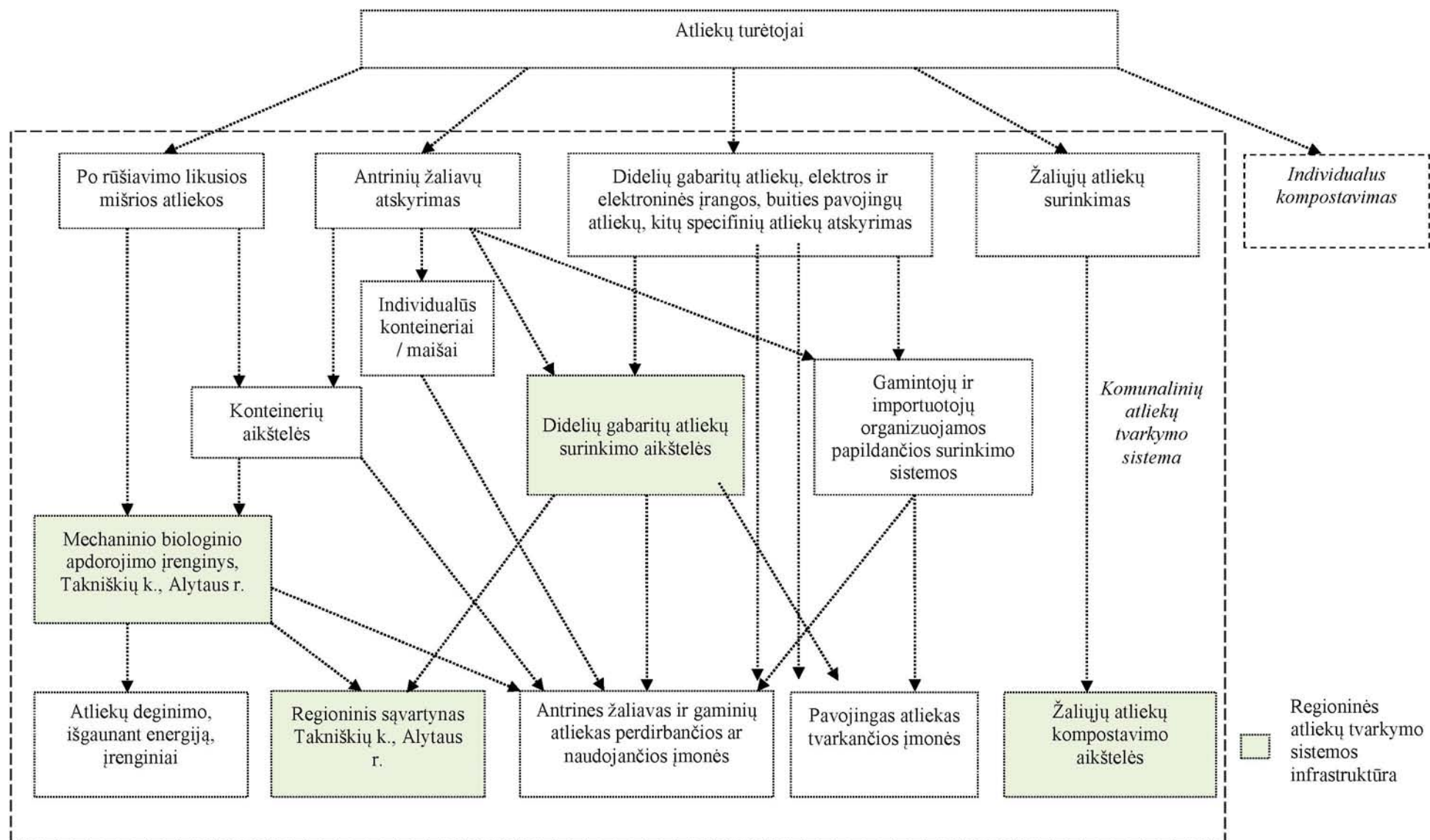
Informacija apie iki 2020 m. planuojamus pasiekti komunalinių atliekų rūšiavimo ir tvarkymo (įskaitant namudinį kompostavimą) rodiklius Druskininkų savivaldybėje pateikta 19 lentelėje. Vertinama, kad 2020 m. atskirai surinktos (išrūšiuotos) ar namudiniu būdu sukompostuotos komunalinės atliekos sudarys apie 30 proc. bendro Druskininkų savivaldybėje susidarančių komunalinių atliekų kiekio. Įgyvendinus numatytas Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. priemones, vertinama, kad iki 2020 m. bus paruošta perdirbimui apie 57 proc. antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, metalo, plastikų ir stiklo, įskaitant pakuočių, atliekų).

Komunalinių atliekų tvarkymo srautai, sukūrus reikiamą komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą Alytaus regione, pavaizduoti Pav. 16.

19 lentelė. Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų 2020 m. vertinimas, tonomis.

	Susidarymas pas gyventojus			Susidarymas įmonėse			Bendras susidarymas					
	Atskirai surinktos ar sukompostuotos atliekos,	Kiekis mišrių komunalinių atliekų sraute	Iš viso pas gyventojus	Atskirai surinktos atliekos	Kiekis mišrių komunalinių atliekų sraute	Iš viso įmonėse	Atskirai surinktos ar sukompostuotos atliekos	Proc. bendro kiekio	Mišrios komunalinės atliekos	Proc. bendro kiekio	Viso komunalinės atliekos	Komunalinių atliekų sudėtis %
Biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos	1131	2056	3187	175	25	200	1306	16%	2082	25%	3388	41%
Plastikų atliekos	122	179	301	69	51	120	191	2%	230	3%	421	5%
Popieriaus/kartono atliekos	345	174	519	155	76	231	500	6%	250	3%	750	9%
Stiklo atliekos	250	163	413	20	15	35	270	3%	178	2%	448	5%
Metalo laužas	6	110	116	6	10	16	12	0%	121	1%	133	2%
Naudotos padangos	98	-	98	-	-	-	98	1%	-	0%	98	1%
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	43	121	164	15	15	30	58	1%	136	2%	194	2%
Pavojingos atliekos	-	116	116	6	13	19	6	0%	128	2%	134	2%
Kitos atliekos	-	2340	2340		302	302	-	0%	2643	32%	2643	32%
Viso komunalinių atliekų:	1995	5259	7254	446	508	954	2441	30%	5767	70%	8208	100%
<i>Viso antrinių žaliavų ir pakuočių</i>	723	626	1349	250	152	402	973	12%	778	9%	1751	21%
<i>Viso biologiškai skaidžių atliekų*</i>	1476	2230	3706	330	102	432	1806	22%	2331	28%	4137	50%

*Biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos ir popieriaus/kartono atliekos.

Pav. 16. Komunalinių atliekų tvarkymo srautai, sukūrus reikiamą komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą Alytaus regione.

5.2.1 Komunalinių atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo ateityje vertinimas

Atliekų hierarchijoje pagrindinis prioritetas skiriamas atliekų prevencijai, kurios tikslas – vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarantių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, kenksmingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose. Iki 2020 m. Druskininkų savivaldybėje planuojama skirti ypatingą dėmesį visuomenės švietimui ir informavimui atliekų prevencijos srityje bei vykdyti šias priemones:

- vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje (pvz., leidinius, straipsnius, laidas ir pan.; šiai veiklai finansuoti reikėtų apie 2 Lt vienam gyventojui per metus);
- remti visuomenės švietimo ir informavimo projektus atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje (apie 15 projektų po 50 tūkst. Lt Alytaus regione per metus).

Kaip efektyvią atliekų prevencijos priemonę planuojama skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis. 2014 m. planuojama parengti ir platinti atliekų turėtojams kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijas (bent po vieną kiekvienam individualiam namui). Taip pat planuojama įgyvendinti biologinių atliekų rūšiavimo ir kompostavimo namų ūkio sąlygomis kontrolės sistemą. Kontrolės tarnyboje turėtų būti 2 kontrolės grupės (po 2 darbuotojus), kurie visame Alytaus regione prižiūrėtų kaip atliekų turėtojai atskiria biologines atliekas iš bendro komunalinių atliekų srauto ir kaip laikosi kompostavimo namų ūkio sąlygomis reikalavimų.

Lietuvoje nėra duomenų apie tai kiek galima sumažinti komunalinių atliekų kiekį, taikant atliekų prevencijos priemones, tačiau 20 lentelėje pateikti duomenys apie galimus išvengti komunalinių atliekų kiekius Europos Sąjungos šalyse.

2011 m. pab. pasikeitus teisiniam reguliavimui atliekų tvarkymo srityje, produktų ar jų sudedamųjų dalių paruošimas naudoti pakartotinai buvo išskirtas kaip atskiras atliekų hierarchijos prioritetas. Dėl šios priežasties Druskininkų savivaldybėje numatoma skatinti ne tik atliekų prevencijos veiklą, bet ir paruošimo pakartotiniam naudojimui tinklus:

- viešinti informaciją apie savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos taisyklas/dirbtuves/centrus, įrankių ir įrangos nuomos punktus, pakartotinio naudojimo centrus (preliminarus lėšų poreikis – 2 tūkst. Lt per metus);
- remti savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos taisyklas, įrankių ir įrangos nuomos punktus, pakartotinio naudojimo centrus (preliminarus lėšų poreikis – 5 tūkst. Lt savivaldybei per metus);
- organizuoti pakartotiniam naudojimui tinkamų produktų (baldų, tekstilės, elektros ir elektroninės įrangos, t. t.) priėmimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse;
- organizuoti atskirą pakartotiniam naudojimui tinkamų drabužių surinkimą specialiais konteneriais, bendradarbiaujant su labdaros organizacijomis (reikalinga apie 10 kontenerių).

Vertinama, kad nuo 2014 m. Lietuvoje bus pradėtas taikyti valstybinis mokestis už sąvartyne šalinamas atliekas (75 Lt už toną atliekų), kuris turėtų įtakoti ir komunalinių atliekų prevenciją (t. y. šių atliekų susidarymo mažėjimą).

20 lentelė. Galimi išvengti komunalinių atliekų kiekiai Europos Sąjungos šalyse, taikant prevencijos priemonės.

	Susidaro atliekų, kg/gyv./m.	Galimybės sumažinti atliekų kiekį	
		kg/gyv./m.	Proc.
Biologinės atliekos	220	40	18%
Išmani daržininkystė ir sodininkystė	90	10	11%
Atsakingas maisto vartojimas	30	10	33%
Namudinis individualus ar bendruomeninis kompostavimas	100	20	20%
Didelių gabaritų atliekos	52	12	23%
Tekstilės atliekų prevencijos priemonės	15	4	27%
Baldų atliekų prevencijos priemonės	20	4	20%
EEĮ atliekų prevencijos priemonės	17	4	24%
Pakuočių atliekos	150	25	17%
Pakartotinio naudojimo gėrimų taros naudojimas	35	12	34%
Geriamo vandens naudojimas	6	2	33%
Daugkartinių pirkinių maišelių naudojimas	2	1	50%
Perteklinės pakuotės vengimas	107	10	9%
Popieriaus ir kartono atliekos	100	15	15%
Nepageidaujamo pašto sumažinimas	15	4	27%
IT priemonių naudojimas	75	9	12%
Servetėlių, popierinių rankšluosčių naudojimo mažinimas	10	2	20%
Sauskelnės ir kitos atliekos	78	8	10%
Daugkartinių sauskelnių naudojimas	18	2	11%
Kitų komunalinių atliekų prevencija	60	6	10%
Iš viso:	600	100	17%

Šaltinis: ACR+. *Quantitative Benchmarks For Municipal Waste Prevention. A guide for Local & Regional Authorities in support of the new Waste Framework Directive. November, 2009.*

5.2.2 Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

2014-2020 m. planavimo laikotarpiu jau bus sukurta infrastruktūra atskirai surinktų žaliųjų atliekų kompostavimui, todėl bus skatinama pristatyti į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę kuo daugiau žaliųjų atliekų, nustatant atitinkamą kainodarą bei organizuojant žaliųjų atliekų surinkimą kapinėse ir kolektyviniuose soduose.

Viešojo maitinimo įstaigos atsako už savo veikloje susidarančių maisto atliekų atskyrimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka. Kadangi įmonės, turinčios teisę tvarkyti 3-ios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus, įskaitant maisto (virtuvės) atliekas, įsikūrusios prie Vilniaus arba Rokiškio rajone, įgyvendinant projektą „*Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“, Druskininkų aikštelėje kaip rezervinis projektas numatytas įrengti 500 tonų metinio pajėgumo maisto (virtuvės) atliekų uždaro kompostavimo įrenginys (t. y. apdorojantis ne mažiau kaip 2 tonas per dieną). Šiame įrenginyje galėtų būti kompostuojamos visos 3-iajai šalutinių gyvūninių produktų kategorijai priskiriamos maisto (virtuvės) atliekos (įskaitant mėsą, žuvį, vištieną ir kt.) ir būtų gaminamas kokybiškas kompostas.

Druskininkų savivaldybėje 2014-2020 m. planavimo laikotarpiu atskiras maisto (virtuvės) atliekų surinkimas iš gyventojų nėra planuojamas.

5.2.3 Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymo ateityje vertinimas

Vadovaujantis atliekų tvarkymo hierarchija, prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau antrinių žaliavų pirminio rūšiavimo būdu, nes tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimo linijos pagalba.

Kadangi didžioji komunalinių atliekų sraute susidaranti antrinių žaliavų dalis – pakuočių atliekos, todėl tikimasi, kad bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, bus sukurtos efektyvios antrinių žaliavų surinkimo sistemos. Planuojama, kad antrinių žaliavų surinkimo ir paruošimo perdirbimui veikla didžiąją dalimi bus organizuojama pakuočių atliekų tvarkymui licencijuotų gamintojų ir importuotojų organizacijų, teisės aktų nustatyta tvarka sudarius (1) sutartį su savivaldybe (ar ARATC) dėl bendradarbiavimo organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarantių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti ir (2) trišalę pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartį su savivaldybe (arba ARATC) ir atliekų tvarkytoju dėl komunalinių atliekų sraute susidarantių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo perdirti, naudoti ir perdirbimo, naudojimo. Šių atliekų tvarkymo sąnaudos neturėtų būti įtrauktos į vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą.

Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, planuojama organizuoti atskirą (rūšiuojamąjį) pakuočių atliekų surinkimą iš juridinių asmenų, įrengti antrinių žaliavų surinkimo kolektyviniais konteineriais aikštes, organizuoti atskirą pakuočių atliekų surinkimą kolektyviniais konteineriais iš daugiabučių namų.

Antrinių žaliavų surinkimas kolektyviniais atliekų konteineriais būdas neužtikrina efektyvaus antrinių žaliavų rūšiavimo. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, Druskininkų savivaldybėje 2014-2020 m. planavimo laikotarpiu planuojama individualius namus aprūpinti antrinių žaliavų rūšiavimui skirtais konteineriais ir organizuoti atskirą pakuočių atliekų surinkimą šiais konteineriais.

21 lentelėje pateikta informacija apie galimus 2020 m. surinkti antrinių žaliavų kiekius, jeigu iš daugiabučių namų gyventojų antrinės žaliavos būtų renkamos kolektyviniais atliekų konteineriais, o iš individualių gyventojų – individualiais atliekų konteineriais.

21 lentelė. Prognozuojamas antrinių žaliavų atskiras surinkimas konteineriais iš gyventojų 2020 m.

	Stiklo atliekos		Popieriaus ir kartono atliekos		Plastikų atliekos		Iš viso antrinių žaliavų	
	Kolektyviniais	Individualiais	Kolektyviniais	Individualiais	Kolektyviniais	Individualiais	Kolektyviniais	Individualiais
<i>Prielaidos, kg/gyv./m.</i>	10	15	15	18	5	7	10	15
Planuojama surinkti atliekų, t/m.	250		345		122		717	
<i>Miestas</i>	149	46	224	55	149	46	224	55
<i>Kaimas</i>	1	54	1	65	1	54	1	65

Skatinti atliekų turėtojus rūšiuoti komunalines atliekas planuojama ir šiomis priemonėmis:

- nuo 2015 m. nustatyti diferencijuotas įmokas už komunalinių atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į Vyriausybės nutarimu patvirtintą metodiką;
- įdiegti ir taikyti įrangą (įskaitant ir programinę) konteinerių ištuštinimo identifikavimui ir atliekų turėtojų apmokestinimui;

- įgyvendinti antrinių žaliavų rūšiavimo kontrolės sistemą per kontrolės tarnybą (tarnyboje turėtų būti 2 kontrolės grupės (po 2 darbuotojus), kurie prižiūrėtų kaip kokybiškai Alytaus regione atliekų turėtojai atskiria antrines žaliavas iš bendro komunalinių atliekų srauto);
- vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje (šiam tikslui bus numatoma 3 proc. nuo gamintojų ir importuotojų skirtų lėšų);
- remti visuomenės švietimo, informavimo ir kitus projektus atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje (preliminarus lėšų poreikis – 10 projektų po 3 tūkst. Lt per metus Alytaus regione).

Informacija apie planuojamą komunalinių atliekų surinkimo organizavimą Druskininkų savivaldybėje pateikta 22 lentelėje.

22 lentelė. Planuojamas komunalinių atliekų surinkimo organizavimas Druskininkų savivaldybėje.

Eil. Nr.	Atliekų rūšis	Surinkimo būdas	Minimalus ištuštinimo dažnumas
1.	Nerūšiuotos (mišrios) komunalinės atliekos	Kolektyviniai konteineriai aikštelėse	2 kartus per savaitę
		Individualūs konteineriai	1 kartą per mėnesį
2.	Antrinės žaliavos, įskaitant pakuočių atliekas	Kolektyviniai konteineriai antrinėms žaliavoms surinkti aikštelėse	2 kartus per mėnesį
		Individualūs konteineriai popieriaus ir kartono, plastikų ir metalo atliekoms	1 kartą per mėnesį
3.	Didelių gabaritų atliekos (seni baldai, naudotos padangos) ir	Konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	Nuolat
4.	pakartotiniam naudojimui tinkami produktai	Surinkimas apvažiuojant atliekų turėtojus	4 kartus per metus
5.	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	Konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	Nuolat
		Surinkimas apvažiuojant atliekų turėtojus	4 kartus per metus
6.	Tekstilės atliekos	Kolektyviniai konteineriai aikštelėse	4 kartus per metus
7.	Žaliosios ir medienos atliekos	Konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	Nuolat
		Surinkimas apvažiuojant atliekų turėtojus	2 kartus per metus
8.	Statybinės (inertinės ir asbesto) atliekos	Konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	Nuolat
9.	Buities pavojingos atliekos	Konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	Nuolat
		Surinkimas apvažiuojant atliekų turėtojus	4 kartus per metus

5.2.4 Elektros ir elektroninės įrangos bei kitų specifinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Teisės aktai nustato, kad savivaldybės privalo aprūpinti gyventojus šių specifinių buityje susidarantių atliekų atskiro surinkimo priemonėmis:

- elektros ir elektroninės įrangos atliekų;
- pavojingų atliekų;
- naudotų padangų;

- didelių gabaritų atliekų;
- statybinių atliekų.

Šių atliekų surinkimas numatomas per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles (bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą). Gyventojams bus ir toliau siūlomi alternatyvūs specifinių atliekų surinkimo būdai, t. y. šių specifinių atliekų surinkimas apvažiavimo būdu.

Planuojama, kad buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veikla bus organizuojama elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymui licencijuotų gamintojų ir importuotojų organizacijų, teisės aktų nustatyta tvarka su savivaldybe (arba ARATC) sudarius sutartis dėl buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybės įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Taip pat tokias sutartis su savivaldybe (arba ARATC) galės sudaryti ir individualūs gamintojai ir (ar) importuotojai. Šių atliekų tvarkymo sąnaudos neturėtų būti įtrauktos į vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą.

Numatant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrą, labai svarbu užtikrinti, kad į šių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius ir juose gaunamus produktus patektų kuo mažiau pavojingų medžiagų, todėl savivaldybės, organizuodamos komunalinių atliekų surinkimo sistemas, turi užtikrinti atskiros buities pavojingų atliekų surinkimo paslaugų teikimą, visuomenės švietimą ir įgyvendinti pavojingų atliekų rūšiavimo sistemą per kontrolės tarnybą.

Siekiant užtikrinti kuo efektyvesnį perdirbimui tinkamų ir pavojingų atliekų rūšiavimą, 2014 m. prie daugiabučių namų Alytaus mieste planuojama įrengti demonstracinį uždara atliekų rūšiavimo centrą ir, priklausomai nuo rezultatų, 2016-2020 m. įrengti tokius centrus visuose Alytaus regiono miestuose. Taip pat, vadovaujantis geriausia Europos Sąjungos šalių praktika, 2014 m. planuojama parengti kompleksinio atliekų rūšiavimo (daugiasekciniais konteneriais) iš individualių namų valdų galimybių studiją.

5.2.5 Po pirminio rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Siekiant atliekų tvarkymo sistemos efektyvumo ir ekonominės naudos vartotojams, komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą numatoma ir toliau vykdyti regioniniu principu. *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatyta, kad kuriamų komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų pajėgumai turi užtikrinti ne mažiau kaip atitinkamame komunalinių atliekų tvarkymo regione ar regionų grupėje susidarančių atliekų tvarkymą, efektyvų atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams.

Įgyvendinant ES iš dalies finansuojamą projektą „Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“, iki 2015 m. rugsėjo mėn. planuojama Takniškių kaime, Alytaus raj., šalia Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno, pastatyti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginį, kuriame bus apdorojamos po pirminio rūšiavimo likusios mišrios komunalinės atliekos.

Mechaninio apdorojimo įrenginio (metiniai pajėgumai – 65 tūkst. tonų atliekų) pagalba bus atskirtos šios frakcijos: a) biologiškai skaidi atliekų frakcija; b) inertinė frakcija į sąvartyną; c) metalai (juodieji ir spalvotieji); d) degi atliekų frakcija (lengva atliekų frakcija be PE arba be PVC arba be popieriaus kartono ir pan.); e) likutinė frakcija į sąvartyną (sunki atliekų frakcija be PE arba be PVC arba be popieriaus-kartonas arba be PET ir pan.); f) PE arba PVC arba popierius-kartonas iš lengvos atliekų frakcijos; g) PE arba PVC arba popierius-kartonas arba PET iš sunkios atliekų frakcijos.

Biologiškai skaidi atliekų frakcija bus nukreipiama į biologinio apdorojimo įrenginį (metiniai pajėgumai – 20 tūkst. tonų atliekų), kur šios atliekos bus apdorojamos anaerobiniu ir aerobiniu būdu. Vertinama, kad anaerobinio apdorojimo metu bus išgaunama ne mažiau kaip 300 m³ biodujų iš vienos tonos organinės sausos medžiagos, o metano kiekis išgaunamose biodujose bus didesnis negu 50 proc. nuo bendro biodujų kiekio. Gautos biodujos bus panaudotos elektros energijos gamybai (numatomas generatoriaus pajėgumas: 400 – 500 kW) kartu maksimaliai panaudojant išsiskiriančią šiluminę energiją.

Iki 2015 m. siekiant įgyvendinti *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) nustatytas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotis, po pirminio rūšiavimo likusios mišrios komunalinės atliekos bus rūšiuojamos laikiname mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginyje. Rūšiavimo metu bus atskirta dalis antrinių žaliavų, o po mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) likusios netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos galės būti nukreiptos į atliekų deginimo, išgaunant energiją, įrenginius. Laikinas mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginys veiks iki to laiko, kai bus pradėtas eksploatuoti regioninis mechaninio biologinio apdorojimo įrenginys.

6. Plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas

2010 m. CSD Ingenieure und Geologen AG Lietuvos filialas jungtine veikla su UAB „Hidroterra“ parengė *Alytaus regiono biologiškai skaidžių atliekų galimybių ir alternatyvų studiją*, kurioje buvo įvertinta, kokią poveikį turės planuojama komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui. Studijoje įvertinta, kad 2014 m. pradėjus eksploatuoti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius vienas Alytaus regiono namų ūkis už komunalinių atliekų tvarkymą vidutiniškai mokės apie 216,68 Lt/m., 2020 m. – 219,86 Lt/m. Įvertinus Alytaus regiono gyventojų pajamas, galima teigti, kad paslaugų kaina bus ne didesnė, kaip 1 proc. nuo vidutinių šeimos pajamų, vertinant visas atliekų tvarkymo sistemos sąnaudas/pajamas, įskaitant ir atliekų apdorojimo metu susidarančių produktų ar atliekų realizavimo/sutvarkymo kainą. 23 lentelėje pateikti palyginimo, kiek kainuotų komunalinių atliekų tvarkymas 2014 ir 2020 m., jeigu nebūtų ir jeigu būtų įgyvendintas investicinis ES iš dalies finansuojamas projektas. Kadangi vertinimuose daroma prielaida, kad nuo 2014 m. bus pradėtas taikyti valstybinis mokestis už sąvartyne šalinamas atliekas, todėl neįgyvendinus numatytų priemonių komunalinių atliekų tvarkymas kainuotų brangiau, negu jas įgyvendinus.

23 lentelė. Poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas 2014 ir 2020 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vertinimas, neįgyvendinus investicinio projekto		Vertinimas, įgyvendinus investicinį projektą	
		2014 m.	2020 m.	2014 m.	2020 m.
1.	Atliekų apdorojimo sąnaudos per metus, tūkst. Lt/m.	5270	13004	5601	6533
2.	Procentas, tenkantis gyventojams, %	0,71	0,71	0,71	0,71
3.	Išlaidos, tenkančios namų ūkiams, tūkst. Lt/m.	3742	9233	2600	3098
4.	Gyventojų skaičius	216 376	216 376	216 376	216 376
5.	Vidutinis namų ūkio dydis	2,63	2,63	2,63	2,63
6.	Namų ūkiai	82 272	82 272	82 272	82 272
7.	Vieno namų ūkio nario pajamos per mėn. (2010 m.), Lt/mėn.	790	790	790	790
8.	Namų ūkio pajamos per metus, Lt/m.	24932,40	24932,40	24932,40	24932,40
9.	1 proc. nuo namų ūkio pajamų, Lt/m.	249,32	249,32	249,32	249,32
10.	Bendros metinės sąnaudos, tenkančios namų ūkiui, Lt	217,76	284,50	216,68	219,86
11.	Bendros sąnaudos, tenkančios gyventojui per mėnesį, Lt	6,90	9,01	6,89	6,97

Pastaba: Vertinant planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudas, buvo paskaičiuota, kad už kiekvieną sąvartyne šalinamą atliekų toną bus papildomai mokamas valstybinis sąvartyno mokestis: 2014 m. – 75 Lt/t, 2020 m. – 155 Lt/t. MBA – mechaninis biologinis apdorojimas.

Šaltinis: CSD Ingenieure und Geologen AG Lietuvos filialas, UAB „Hidroterra“. *Alytaus regiono biologiškai skaidžių atliekų galimybių ir alternatyvų studija*. 2010 m.

Pasikeitus projekto „*Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ biudžetui ir patikslinus statistinius gyventojų/namų ūkių duomenis, 2012 m. lapkričio mėn. ARATC iš naujo atliko šio projekto finansinę-ekonominę naudos analizę. ARATC skaičiavimais, pradėjus nuo 2016 m. eksploatuoti MBA įrenginius, metinės komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos vienam namų ūkiui išaugs nuo 131,50 Lt (2013 m.) iki 182,73 Lt (2016 m.), t. y. apie 40 proc., tačiau šio projekto neįgyvendinus ir negavus Europos Sąjungos paramos, komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos išaugtų 84 proc. (iki 241,32 Lt vienam namų ūkiui). 24 lentelėje pateiktas Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas. Planuojama, kad įgyvendinus

Europos Sąjungos iš dalies remiamą projektą „Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“, bendros metinės komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos, tenkančios namų ūkiui Alytaus regione, neviršys 1 proc. metinių namų ūkio pajamų.

24 lentelė. Poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas 2016-2020 m., gavus ES paramą.

Eil. Nr.	Pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Atliekų apdorojimo sąnaudos per metus, tūkst. Lt/m. (be PVM)	17 413	17 699	17 988	18 280	18 575
2.	Procentas, tenkantis gyventojams, %	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
3.	Išlaidos, tenkančios namų ūkiams, tūkst. Lt/m. (be PVM)	13 234	13 451	13 671	13 893	14 117
4.	Gyventojų skaičius regione	192 791	192 791	192 791	192 791	192 791
5.	Vidutinis namų ūkio dydis	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
6.	Namų ūkiai	87 632	87 632	87 632	87 632	87 632
7.	Vieno namų ūkio nario pajamos per mėn. (2011 m.), Lt/mėn.	811	811	811	811	811
8.	Namų ūkio pajamos per metus, Lt/m.	21 410	21 410	21 410	21 410	21 410
9.	1 proc. nuo namų ūkio pajamų, Lt/m.	214,10	214,10	214,10	214,10	214,10
10.	Bendros metinės sąnaudos, tenkančios namų ūkiui, Lt (be PVM)	151,02	153,50	156,00	158,54	161,09
11.	Bendros metinės sąnaudos, tenkančios namų ūkiui, Lt (su PVM)	182,73	185,73	188,76	191,83	194,92
12.	Bendros sąnaudos, tenkančios gyventojui per mėnesį, Lt (su PVM)	6,92	7,04	7,15	7,27	7,38

Šaltinis: ARATC, 2012 m. lapkričio mėn.

7. Plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. įgyvendinimo priemonės;
- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų *Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano* (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) komunalinių atliekų tvarkymo užduotys:
  - ar vykdomos *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys;
  - ar vykdoma *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatyta komunalinių atliekų naudojimo užduotis;
  - ar vykdoma *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatyta popieriaus ir kartono, metalo, plastiko ir stiklo atliekų paruošimo pakartotinai naudoti ir perdirbti užduotis.
- kaip įgyvendinami atliekų tvarkymo prioritetai (atliekų hierarchija), vertinant pažangą kiekvienais kalendoriniais metais pagal 25 lentelėje pateiktus rodiklius:

25 lentelė. Atliekų hierarchijos įgyvendinimo vertinimo rodikliai.

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas
Atliekų prevencija	1) Bendras komunalinių atliekų susidarymas, tonomis per metus	Mažėjimas
	2) Komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui, kilogramais per metus	Mažėjimas
	3) Komunalinių atliekų susidarymas vienam namų ūkiui, kilogramais per metus	Mažėjimas
Atliekų paruošimas pakartotiniam naudojimui	4) Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	5) Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas
Atliekų perdirbimas	6) Iš gyventojų atskirai surinktų antrinių žaliavų kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo atliekos)	Didėjimas
	7) Iš juridinių asmenų (įmonių, įstaigų, organizacijų) atskirai surinktų antrinių žaliavų kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo atliekos)	Didėjimas
	8) Atskirai surinktų buitės elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	9) Atskirai surinktų ir sukompostuotų biologinių atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	10) Bendras perdirbtų komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus	Didėjimas
	11) Bendras perdirbtų komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas
Atliekų naudojimas	12) Panaudotų energijai gauti komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus	Didėjimas
	13) Panaudotų energijai gauti komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas
Atliekų šalinimas	14) Pašalintų sąvartyne komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus	Mažėjimas
	15) Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis,	Mažėjimas

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas
	tonomis per metus	
	16) Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas

Priedai

Priedų sąrašas:

1 priedas. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys apie komunalines atliekas surenkančios, rūšiuojančios, apdorojančios, naudojančios ar šalinančios įmones Druskininkų savivaldybės teritorijoje.

2 priedas. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys apie komunalinių atliekų susidarymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje 2009-2010 m.

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo
plano 2014-2020 m.
I priedas

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DUOMENYS APIE KOMUNALINES ATLIEKAS
SURENKANČIOS, RŪŠIUOJANČIOS, APDOROJANČIOS, NAUDOJANČIOS AR
ŠALINANČIOS ĮMONES DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE**

Nr.	Įmonės pavadinimas	Savivaldybė	Tvarkomos komunalinės atliekos	Tvarkymo būdai
1.	ARATC Druskininkų organinių atliekų kompostavimo aikštelė	Druskininkų	Žaliosios atliekos	Surinkimas, saugojimas, kompostavimas
2.	ARATC Druskininkų stambiųjų bei kitų atliekų surinkimo aikštelė	Druskininkų	Antrinės žaliavos, metalai, EEĮ atliekos, lempos, mediena, baterijos ir akumuliatoriai, šarmai, plovikliai, fotografijos cheminės medžiagos, rūgštys, dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, tirpikliai, skiedikliai, tekstilė, didžiosios atliekos, pesticidai	Surinkimas, vežimas, saugojimas, apdorojimas (didžiųjų atliekų)
3.	UAB „Druskininkų komunalinis ūkis“	Alytaus r., Druskininkų	Stiklas, plastikai, mišrios komunalinės atliekos, žaliosios atliekos, gatvių valymo atliekos, didžiosios atliekos	Surinkimas, vežimas
4.	UAB „Varėnos aplinkotvarkos grupė“	Alytaus r., Druskininkų	Mišrios komunalinės atliekos, žaliosios atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
5.	UAB „Pietų kryptis“	Druskininkų	Tekstilės gaminiai	Surinkimas, vežimas, saugojimas, importas, eksportas
6.	UAB „Stikloporas“	Druskininkų	Stiklas	Saugojimas, perdirbimas
7.	UAB „Metrail“ Druskininkų aikštelė	Druskininkų	Metalai, EEĮ atliekos	Surinkimas, vežimas, saugojimas, eksportas
8.	UAB „Metal invest“ Druskininkų aikštelė	Druskininkų	Metalai, EEĮ atliekos	Surinkimas, vežimas, saugojimas, eksportas
9.	UAB „Torlina“	Druskininkų	Metalai	Surinkimas, vežimas, saugojimas
10.	UAB „Leipmetalas“	Leipalingio mstl., Druskininkų sav.	Metalai, EEĮ atliekos	Surinkimas, saugojimas, atliekų būsenos ir sudėties pakeitimas, eksportas

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, 2012 m. lapkričio mėn.

Druskininkų savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m.
2 priedas

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DUOMENYS APIE KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ
SUSIDARYMĄ DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE 2009-2010 M.**

Kodas	Atliekų pavadinimas	2010	2009
200101	popierius ir kartonas	18,0	-
200102	stiklas	49,9	-
200108	biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos	-	9,9
200111	tekstilės gaminiai	4,9	2,4
200121	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	0,9	0,1
200123	nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	10,2	14,2
200125	maistinis aliejus ir riebalai	0,3	-
200127	dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	0,3	-
200133- 200134	baterijos ir akumuliatoriai	0,2	0,1
200135- 200136	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga	20,9	14
200139	plastikai	21,1	14,7
200140	metalai	211,3	70,5
200201	žaliosios atliekos	730,6	156,1
200301	mišrios komunalinės atliekos	5847,2	8848,5
200303	gatvių valymo liekanos	298,3	254,2
200307	didžiosios atliekos	904,9	427
	Iš viso:	8119,0	9811,7

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, 2012 m.